

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, augusztus 31-én.

239. szám.

A holt nyelv.

Olvasván a döntésről közölt kommunikét, első pillanatra úgy tetszik, hogy csakugyan a magyar álláspont diadal-maskodott. Mert mi egyéb volna, mint a legősibb magyar álláspont, mikor a két kormány azt határozza, hogy majd más-kor határoz? Ezt a döntést okvetetlenül magyar fej sugalmazta.

De már a részletekből hiányzik az a határozott nemzeti karakter, amely nyomra tudna vezetni. Azokat Thun épen úgy fogalmazhatta, mint Bánffy, vagy bárki más, aki meg van szorulva és sokat kénytelen beszélni, hogy semmit se kelljen mondania. Az a fogalmazvány ugyanis, amelyben „tekintettel erre és tekintettel arra” kimondatik, hogy az osztrák kormány még egyszer megpróbálkozik a Reichsrathal: csak egy nagy zavart leplez, de nem igen nevezhető döntésnek. Még talán inkább ballada, mert hamisítatlan skót homály van benne. De nem döntés. Vagy hisznek-e a kommuniké fogalmazói a Reichsrathal való próbálkozás valamely hasznában? Nem hisznek. Thun is, Bánffy is jól ismerik azt a romlott gépezetet, amelybe most látszatra a reményüket helyezik. De ki vannak fáradva s úgy tesznek, mint a trikós atléták: hagyják egy kicsit a bohócot is foglalatostkodni, hogy az-alatt ők új erőt gyűjtsenek. S a Reichsrath, ez a drága bohóc, szeptember második felében megint hajigalózik a miniszteri székekkel, célba lö

a tintás üvegekkel, dobol a padtámlákkal és csinál sok egyéb édes bolondságot. Csak kiegyezést nem csinál. Azt majd az atlétáknak kell megcsinálni, ha időközben sikerült magukat kipihenniök.

Az a kilátásba helyezett kísérlet tehát nem nagyon komoly. A magyar parlament ugyan kénytelen lesz komolyan venni, (mert a parlamentek közt is meg van a kollegiális kimélet, ha az egyik el is játszotta rá a jogát,) — de azért mindenki tudja, hogy a magyar törvényhozás egy bizonyos időn túl annál vehemensebb lesz a kérdéseiben, a támadásaiban. S akár októberben, akár még később végződik az osztrák Reichsrath komédiázása, a magyar parlament abban a minutumban talpon fog teremni. A magyar ellenzék nem hiába tartogatta erre a pillanatra az erejét, élni is fog vele. S azt a kormány nem hiheti, hogy a kalendáriumnak is lehet a dologhoz szava. Oh nem. Novemberben vagy decemberben legföljebb még türelmetlenebb lesz az ellenzék, mint lett volna például szeptember elején. Sőt biztosra lehet venni, hogy amikor az ellenzék valami csel fogást is sejt, még sokkal éberebb s ha kell, még sokkal erőszakosabb is lesz. És akkor mit ért a próba, a halasztás vagy a döntés?

A mai kommuniké épen erre az eshetőségre takarózik a legsűrűbb homályba. Csak annyit árul el, hogy a magyar kormány az osztrák próba siker-telensége esetére már előzetesen meg-

állapodott azokra az elvekre nézve, amelyek szerint eljárni kíván. Meg kell itt jegyezni, hogy a magyar kommuniké még aziránt is kétségben hagy, vajjon a kormány az osztrákoktól függetlenül állapodott-e meg valamelyes elvekben? De az osztrák kommuniké, amely éjjel szintén megjött, többet mond. Ez világosan kimondja, hogy a két fél nézeteit sikerült összhangzásba hozni és most már a kormányok minden eshetőségre készen vannak. Ha tehát az osztrák kommunikét vesszük a jobban fogalmazottnak, akkor is csak annyit tudunk, hogy Thun és Bánffy készen vannak. De mire? És ha csakugyan sikerült megegyezniök, miért kell a Reichsrathnak magát még egyszer is kompromittálnia, holott a megegyezést azonnal is lehetne érvényesíteni?

Itt csomósodnak a kérdések. Amig nekünk azt mondták, hogy Ausztria beteg és csak arról van szó, hogy betegsége át ne csapjon Magyarország egészséges testére, ez eléggé világos beszéd volt. Szívesen is hittük. De amikor a doktorok heteken át tanácskoztak és utóljára is latinul beszéltek, ez gyanús. Mért beszélnek úgy, hogy meg ne érthessük? Ausztriát kimélik? Az olyan beteg, hogy akár a fülebe ordíthatják a baját, még se tud róla. És eddig nem is voltak a doktor urak olyan tapintatosak, hogy Ausztria fölött holt nyelven tanácskozzanak. A kimélet tehát csak Magyarországnak szólhat. És akkor Magyarország a beteg és Magyarországot

Dicsőség a költőnek!

Dicsőség a csárnak! züg végig Európán, válaszul arra az olajágra, amelyet II. Miklós csár kinál a művelt népeknek.

Hogy és mikép fogamzott meg a csári palotában a béke eszméje?

Nemzeti hagyományból nem született, sem a Romanowok családi tradícióiból, sem a csárnak egy nyers impulzusából. A politikai esélyességet sem fogadhatjuk el magyarazatul, amikor a fenomenek erkölcsi okait keressük.

A béke olajága nem fakadhatott más talajból, mint a bölcselmi gondolkodás, az irodalom és a művészetek talajából, ahol minden időben megtermékenyültek a kor varázslatos eszméi, amíg ez eszméket megvalósították hadvezérek, fejedelmek, törvényhozók. Az események evolúcióját végigkíséri a történelem folyamán a költő lantpengetése, az eszet és a véső ihlete és sejtelmessége, a zene szférikus hangja. Dicsőség a költőnek, aki meghallja a dolgok titkos szózatát és lappangó életét! A költő füle élesebb, érzése örök emberibb, szava zengzetesebb a diplomatáénál és a külügyminiszterekénél.

Azt mondtuk, hogy a béke eszméje is a filozófiai gondolkodás és az irodalom melegágyából keletkezett. Miként ment tehát végbe és hol kezdődik az a fejlődési proceszus, amely má odáig ért, hogy a nemzetek képzel-mét a lefegyverkezés álmoképeivel tölti el? Valahol egy fordulathoz kellett beállania, amely

nem kedvezett többé az isten kegyelméből való erőszaknak, sem a tulvilági fényben sugárzó pánczélos vitézeknek, sem az emberkéz által ontott testvérvérnek.

Ez a fordulat akkor állott be, amikor a bölcselmi gondolkodás végkép lerázta magáról a középkor utolsó maradványait, a pietizmust és obskurantizmust, amely a katonai szellemnek mindenkor biztos támasza volt. Schopenhauer volt az utolsó nagy gondolkodó, akinek lelkében atheista szólamai dacára még benn rekedt egy jókora adag leplezett babonás hit, metafizikai szükséglet és spiritizmus. Épen annyi, amennyire az isten nevében hadviselő Caesaroknak szükségük van.

A Schopenhauer befolyása alatt állott — saját vallomásai szerint — Wagner Richard, aki a pietisztikus Ritterumnak és militarizmusnak mérhetetlen szolgálatokat tett. Lohengrin szabályát köt az oldalára, mielőtt felül a hattyuszekerre, hogy fölkeresse Elzát. Tannhäuser is kardot ránt a Wartburgban, Siegfried pedig maga kovácsolja össze a kettőtört Nothungot, az apjáról maradt dicső vasat. De valahennyi alakjánál nevezetesebb Parsifal. Az a szűzies, tiszta ifju (der reine Thor), aki egyedül képes arra, hogy visszahozza Kling-sortól, a pogány bűvésztől, az élipott edényt, a szent Grált, amelyből Krisztus utóljára ivott. Mikor Wagner megírta Parsifalt, sokan e hő-sében magát Krisztust látták. És Wagner e széplőtlen ifjut sem tudta másként elképzelni, mint fegyverrel az oldalán. A mai zenei vészták ellenben a polgárembert legalább is be-

csülik annyira, mint Wagner az ő sarkantyus vitézeit.

Nietzsche felvilágosultabb volt Schopenhauer-nél és Wagnernél, de ő is az erőszak embere. Schopenhauer szerint az értelem valami másodrendű: egyedül az akarat irányozza a világot. Nietzsche meg leplezetlenül megadja az erősebbnek a jogot arra, hogy a gyöngébbet elnyomja. Lázás gyönyörrel gondol egy olyan világra, amelyben csupa Übermensch fog sétálni az utcákban, mint tesszük Moltke vagy Dewey admirális. A gyöngébb hadd pusztuljon: mert az egyén az semmi, a nem a lényeges. Vajjon eljut-e most Nietzschehez a jeni tebolydába a híre annak a csári ukáz-nak, amelybe legnagyobb ellenlábásának, Tolstoj-nak a diadala van foglalva?

A Comte és Herbert Spencer altruisztikus bölcsészete volt szükség, hogy az emberek és nemzetek ne érezzék többé magukat feljogosítva arra, hogy az akarat és a nagyobb erő nevében feldulják egymás békéjét. Egyedül az altruisztikus bölcsészet érlelhette meg a lefegyverkezés gondolatát.

És nem látjuk-e ép ily világosan az irodalomban és a művészetekben is, mint hullának porba a régi heroikus világ alakjai, a páncéllal és sisakkal vértézett hősök! Byron, Körner és Petőfi voltak az utolsó poéták, akik a csatatéren keresték a halált. De e Tyrtaeusok a szabadságért, egy-egy nemzet függetlenségéért harcoltak. Vajjon tudták-e volna lelkesedni az olyan áldatlan esetepatéért, aminőt legutóbb Görögország rendezett a török-

kell megoperálni. Erre való talán az utolsó próba és a lehetetlenség megkísérlése is, amiben a doktorok sem hisznek. Mert az emberség parancsolja, hogy a lehetetlennel is meg kell próbálkozni, mielőtt valami veszedelmes operációba mennek bele. Mivel pedig az ílyesmit még sem szokás a betegeknek nagyon kóftán elárulni, nehogy kelletlen túl is felizgassa, a doktorok csak nagy unszólásra nyilatkoznak. S akkor is csak annyit mondanak, hogy: „tekintettel erre és tekintettel arra... A többit pedig holt nyelven mondják, hogy aki hallja, se értse meg.

A döntésről közölt kommuniké pedig épen azért alkalmas az aggodalmak felköltésére, mert szakasztott ilyen holt nyelven van fogalmazva. Meglehet, hogy ez csak a politikai doktorok nyelve és nem rejlik mögötte semmiféle operációs veszedelem. Meglehet, hogy a kommuniké épen a legjobb akarja hirdetni és amit lepez, az a legnagyobb öröm. De nem értjük és ez elég, hogy aggódjunk. Mert aki nem érti a holt nyelvet, azon kiverhet a halálos verejték már akkor is, ha a doktor latinul beszél a bajáról. Pedig talán csak azt mondta róla, hogy semmi baja...

A döntés.

A két miniszterium megállapodott az iránt, hogy a Reichsrath egybe fog hivatalni.

A két állam törvényhozásába van tehát most már áthelyezve a politikai helyzet kulcsa. Ez a lényege annak a döntésnek, melyet ő felsége, két miniszterium elterjesztésére, holnap fog meghozni. Ha mindazonáltal a kiegyezés ezáltal nem volna révbe hozható, akkor a két kormány készen van rá, hogy a parlamenti és alkotmányos formuláknak megfelelően intézkedjék a gazdasági különválás esetére.

Ez az idézet az „Országos Hirlap” olvasói előtt nem ismeretlen. Ezt mai reggeli számunkban jelentettük, kiküldött munkatársunk táviratában. Közlésünk jólétesültését ma

ugy az osztrák, mint a magyar hivatalos tudósítók megerősítik és így arra szorítkozhatunk, hogy a döntés hivatalos publikálását reprodukálhassuk.

A „Magyar Távirati Iroda” és a „Budapesti Tudósító” egybehangzó jelentése szerint a döntés ez:

A király elnöklése alatt a mai napon megtartott miniszteri tanácskozáson befejezték azok a tárgyalások, amelyeket az osztrák és a magyar kormány az utolsó időben a kiegyezés létrehozása czéljából folytattak.

A tanácskozások tárgyát a kiegyezés keretébe eső egész anyag képezte.

A tárgyalások eredménye az, hogy az osztrák kormány, tekintettel az 1898. I. törvényezikre, amely a magyar kormányt az önálló rendelkezésre utalja arra az esetre, ha a kiegyezés az év végeig vagy nincs elintézve, vagy kilátás sincs arra, hogy rövid idő alatt elintéztessék,

továbbá tekintettel a rendelkezésre álló idő rövidségére:

végül pedig tekintettel arra a törekvésre, hogy a kiegyezés eddigi alakja, mint egy kétoldalú szerződészerű és meghatározott, hosszabb időre szóló rendezés, továbbra is tartassék fenn:

elhatározta, hogy még egyszer a birodalmi tanácshoz fordul abból a czélból, hogy az a kiegyezés parlamentáris tárgyalását mielőbb kezdje meg.

A magyar kormány az osztrák kormánynak ezen elhatározását, amely nagy jelentőséggel bír a kiegyezésnek Magyarországon való parlamentáris tárgyalásra is, tudomásul vette.

Arra az esetre pedig, ha a kiegyezésnek idejekorán való parlamentáris elintézése Ausztriában nehézségekbe ütköznék, a magyar kormány már előzetesen megállapodott azokra az elvekre nézve, amelyek szerint eljárni kíván.

Az osztrák kormány hivatalos lapjának esti lapja, a „Wiener Abendpost” pedig így adja elő a döntést:

Azok a tanácskozások, amelyek az osztrák és a magyar kormány között az utóbbi időben folytak, ma a császár ő felségének elnöklése mellett tartott értekezleten befejezést nyertek. Ezek a tanácskozások ama szóbeli megbeszélések révén, amelyeket báró Bánffy és dr. Lukács magyar miniszterek gróf Thunall, dr. Kaizillal és dr. Baornreitherrel, a tanácskozásokat osztrák részről vezető miniszterekkel e hónap 6-án Bécsben folytattak, a döntés stádiumába jutottak.

A két fél ezután megállapodás szerint írásban precizizozta álláspontját, és pedig először a magyar kormány az osztrák miniszterelnökhöz e hó 10-én intézett jegyzékében és ezután az osztrák kormány, amely e hó 17-én a magyar miniszterelnökhöz küldött jegyzékében állást foglalt a magyar elterjesztésekhez és egyuttal kifejtette a maga álláspontját.

Ezenközben történtek a minisztereknek ő felségénél való kihallgatásai és ismételt összejöveteleik Ischlben e hónap 14-dikén és 15-dikén.

A két kormány jegyzékei képezték alapját az e hó 24-én és 25-én Budapesten folytatott tanácskozásoknak.

A császár ő felsége Bécsbe való visszaérkezése után e hó 27-től 30-ig ismét több ízben fogadta a minisztereket, akiknek több összejövetelük volt és e hó 30-án, amint említettük, a tanácskozások ez idő szerint befejezést nyertek.

Az értekezletek tárgyát annak az anyagnak az egész összessége képezte, amely az osztrák-magyar kiegyezés keretébe tartozik és pedig úgy tartalmára, mint alakjára nézve. Az 1898. évi magyar I. törvényezik, amely utasítja a magyar kormányt, hogy az önálló törvényes rendezést kezdje meg, ha a kiegyezési megállapodások az év végéig parlamenti elintézés nem nyernek, vagy legkésőbb kilátás nem lesz arra nézve, hogy rövid idő alatt véglegesíthetők lesznek; a rövid idő, a dolog sürgössége és nem utolsó sorban az a törekvés, hogy a kiegyezés eddigi alakja, mint egy kétoldalú, szerződészerű és határozottan megállapított, hosszabb időre szóló rendezés tartassék fenn: arra az elhatározásra indították az osztrák kormányt, hogy még egyszer apelláljon a Reichsrathra

kel? Bizonyára nem. Mert Byron a régi Hellászról álmodozott és Görögország szabadságáért ragadott fegyvert. Azt a huszonégy napos gyászt, melyet érte a görög kormány rendelt, jobban idealista még nem érdemelte meg, mint Byron. Byrontól tehát távol volt a katonai szellem és Napoleonban, akit egy darabig magasztalt, soha sem látta a hadvezéret, hanem a természetjognak egy titáni harcát.

Az emberélettel játszó kalandorság, a hódítási viszketeg nem lelkesít senkit és iróniával fordul el tőle a költő. A kubai háborúnak, amelyet a kapzsi pietizmus és a korrupció által megmetyélezett Spanyolország provokált, ennek a háborúnak nem voltak dalnokai.

Szóval: a költők kijózanultak a harczi zaj és harczi énekek deliriumából. A poézisből lassankint kezdett kivészni az a „közjogi” vonás, amelyről nagyelméjű írótlársam, Papp Dániel okosan jegyzi meg, hogy nélküle bizonyos fiatal országokban nem lehet még kávét főzni sem. Egy csodálatos metamorfozis állott be az irodalomban: itt is, ott is támadtak mint meteorok új költők új hangokkal, új világnézlettel. Akik az ódai szárnyalást átvitték a harczi és vallásos líráról az egyén legbensőbb érzelmvilágára.

Ezek a világfájdalom költői voltak. Angolországban Byron, Németországban Goethe és Heine, a francziáknál Rousseau és Musset, az olaszoknál Leopardi, az oroszoknál Puskin és Lermontov, nálunk Kármán és Eötvös. Mikor Goethe megírta a Rousseau „Nouvelle Heloise”-jának hatása alatt a Werthert és az öngyilkosságok, az önmagukkal meghasonlott

kedélyek kezdtek elszaporodni, a militarizmus emberei azt mondták: „Ine, a befégesen romantikus Wertherek sokkal több áldozatot követelnek, mint egy csata!” A mi szempontunkból a világfájdalom költőinek meg van az az örök érdemük, hogy ráterelték a világ figyelmét az egyénre és főként az emberire, amely fontosabb a kópijánál és szabványánál.

Ez az irodalmi átalakulás hozta létre nálunk a „Fanni hagyományai”-t és a „Karthausi”-t és miután lezajlott a szabadságharc, amely Petőfi és Tóth Kálmán gyönyörű verseit szülte, újra a világfájdalom hangulata áradt szét a levegőben és szólal meg Reviczky-nél.

A világfájdalom költőinek, szerencsére, nem volt érzékük a tábornokok és a háborusdi iránt. Mikor Kölnben valamelyik nap egy ismeretlen kis törvényszéki gyakornok, Becker Károly Miklós írt egy verset, amely így kezdődik: „Sie sollen ihn nicht haben, den freien deutschen Rhein”, Heine a „Téli regéje”-ben oly gunyos megjegyzésekkel kísérte, hogy a már népszerű dalt egy hét alatt mindenki elfelejtette. És egy krefeldi zenetanító, Wilhelm Károly írt helyébe egy másikat: a „Wacht am Rhein”-t.

Magában Oroszországban, ahonnan most a békeszózat kiindul, Tolstoj vehemensül kikelt a háború ellen, Verescsagin pedig megfeszítette a pleznai és a többi csatamezők borzalmasságait. A zenében Glinka még hízelt a hódító csároknak, már Borodin az ő „Pusztai hangulatai”-ban a szántóvelő orosz parasztról énekel csudaszép, elegikus hangokon, arról a parasztról, akinek ekeszarv a kezében az áldás, nem a puska.

Igy némult el az irodalom és a művészetek egész vonalán a csatazaj. Németországban nem cizimeznek többé minden harmadik verskötetet „Leier und Schwert”-nek és e kor utolsó nagy ódairója, Carducci sem ír többé a puskaporról.

Eszembe jut Longfellownak egy felséges költeménye, amelyet akkor írt, amikor meglátogatta a springfieldi arzenált. Mint egy hatalmas orgona sipjait, úgy látja az arzenálban a mennyezettől a padlóig a sok fénylő fegyvert. Vad bömblés száll föl az égre, ha a halál-angyal ujjaitól megszólal ez az orgona. Bősz zenéjére sivitó Miserere támad. És Longfellow megkapó poétai erővel kiált föl: „Oh, ember, hát ily visszáz fizeted meg, ily átkozott szerszámok hangival, lágy, édes, szép dalát a természetnek, s az égi összhangba szád így rival?” De bizik abban, hogy az elme tévelygése meg fognak szűnni, hogy eljövend az az idő, amikor nem kell Springfieldben arzenál, amikor megvetetté válik a harczi neve és az a nép, amely kezet emel testvére ellen, Kain jegyét fogja viselni homlokán.

Vajon megvalósulnak-e Longfellow álmai? Ki tudná megmondani! Bizonyos az, hogy az irodalom, a tudomány és a művészetek egyre hatalmasabb erővel kényszerítik le az égek igéit a németek és népek közé. Az a középkori kód, amelybe a tekintély és a császárok burkolódtak, csak most van végleg oszladozóban. Az imperátorok jövőjének egyetlen biztosítéka népeik békeje és nyugalmas jóléte, nem az állandó hadsereg és nem a Krupp-ágyú. Új fejedelmeknek kell jönniök és reformereknek — világi és egyházi téren —

és az a kiegyezés parlamenti tárgyalásának gyors megkezdésére bírja.

A magyar kormány ezt az elhatározást, amely a kiegyezésnek Magyarországon való tárgyalására is jelentőséggel bír, tudomásul vette.

Az adott viszonyok között a kormányok figyelmét semmi esetre sem kerülhette el, hogy azzal az eshetőséggel számoljanak, ha a kiegyezés parlamenti elintézése nehézségekbe ütköznék. Az erre az esetre kilátásba veendő módok képezték a megbeszélések további fontos tárgyát. A hosszú tárgyalások során sikerült megegyezést létrehozni a két fél nézeteiben amaz elvekre nézve, amelyeknek alkalmazására akkor kerülne a sor, ha valóban beállnának azok a körülmények, amelyek miatt ezt az esetleges módot megállapították. A kormányok minden eshetőségre elkészültek.

A két jelentés között bizonyos eltérés mutatkozik. Mig ugyanis a magyar kormány hivatalos jelentésében meglegszik a maga álláspontjának jelzésével, továbbá annak közhírítélével, hogy a jövőben szem előtt tartandó elvekre nézve megállapodott, addig, az osztrák kormány kronologikus rendben ismerteti a tanácskozás lefolyását és végül közli, hogy a két kormány megegyezésre jutott azokra az elvekre nézve is, melyeknek alkalmazására majd akkor kerül a sor, ha a Reichsrath újabb tanácskozásképtelensége miatt igénybe kellene venni a megállapított módokat.

Megtudtuk tehát, hogy a két kormány megállapodott az új egyezmény idejére,

megállapodásra jutott továbbá a kvótakérdésére nézve

és megegyezésre jutott az új egyezmény tartalmára is.

Bár időelőtti ma még e kérdésekkel foglalkozni, mert semmivel sincs igazolva, hogy a Reichsrath csakugyan észhez tér, és így a két kormány nem jut majd abba a helyzetbe, hogy alkalmazza az előzetesen megállapított módokat, mindazonáltal konstatahatjuk, hogy a ma-

akik az új szöveget megértik. Spanyolország türelmetlen és kufárlékü papsága, amely az országot enerválta, nem a jövő korszakok vezénylője. A múlt az övék: a pietistáké, akiket Heine képzelem nélkül való misztikusoknak nevezett és az orthodoxoké, akiket szellem nélkül való dogmatikusoknak mondott.

Persze Franciaországban, ahol a revanche-eszme szünetlenül kísért, ott az irodalom és a művészet is elzászi főkötőt visel és még harcias hangulatu. Sardou minden esztendőben szállít egy darabot, amelyben föleleveníti a multak hadi dicsőségét. Így jött létre a „Haza“, a „Thermidor“, a „Madame Sans Gêne“, a „Pamela“. És minden este élénklik Párisnak legalább is egy színpadán a Marseillaiset. A festők pedig szorgalmasan küldik a két Szalonba a sok Orleansi szüzet és Napoleont. Bastien-Lepage óta minden helyzetben bemutatják Jeanne d'Arcot: ahogy libáit őrzi, ahogy győz és ahogy elegetik. És Napoleont is egyre festik és egyre rosszabbul, mert a Raffet epikai elevenségével és a Meissonnier finomságával nem tudják többé festeni.

Csak Zola, Franciaországnak ez idő szerint legnagyobb élő gondolkozója, értette meg a kor szavát és „Háború“ című regényében bemutatta a francziáknak a harcmező sármás képeit. De a sötétségen átvillan egy fény sugar. Távolságba hárz mezejétől — írja — a nap aranyfényében fürdő rónaságon dolgozik a paraszt. Szánt és vet; homloka csupa verejték, tenyere kérge. Szimbolizálja a békét és a munkát. Zola soha nem sejtette, hogy az a paraszt, akinek keze nyomán riadó aranykalász fog támadni, talán az orosz császár lesz.

Dr. Molnár Géza.

gyar kormány álláspontja e módzatokban is megállta a helyét, mert nem tévedünk, hogy az osztrák kormánynak az az eredeti javaslata, hogy egy éves provizorium létesítsék, elejtetett a közös határozat folytán, hogy „az eshetőség beálltára“, az új egyezmény tényleg 1903-ig létesítsék, továbbá elfogadtatott a magyar kormány az a föltétele is, — mint az a két hivatalos közleményből világosan kidomborodik — hogy az „eshetőség beálltára“, Magyarország önálló berendezkedési joga minden kétséget kizáró módon elismertessék.

Végül el kellett fogadni a magyar kormány azt az álláspontját is, hogy a kvótára nézve csak a kvóta-bizottság tanácskozásaihoz képest, később fog a döntés meghozatni.

A magyar politikai közvéleménynek tehát nincs semmi oka, hogy a magyar kormány eljárásával Bécsben elégedetlen legyen. Az osztrák sajtó holnaptól kezdve ugyan meg fogja vonni Magyarországtól rokonszenvét, de ez nem változtat azon a tényen, hogy a magyar kormány egy pillanatig sem tér el alkotmányos és törvényes álláspontjától.

A döntés ma délután két órakor állott be, amikor ő felsége báró Bánffy és gróf Thun miniszterelnököket, Lukács és Kaizl pénzügyminisztereket és Baernreither osztrák kereskedelmi minisztert fogadta.

E kihallgatást megelőzőleg báró Bánffy délelőtt egy óra hosszáig tanácskozott Kállay közös pénzügyminiszterrel; ugyanakkor a két pénzügyminiszter is tárgyalt a magyar miniszterium palotájában. Délután a miniszteri konferenciák befejeztettek.

A királyi kihallgatás után báró Bánffy Dezső miniszterelnök előbb gróf Goluchowski közös külügyminiszterrel, majd Kállay Béni közös pénzügyminiszterrel értekezett.

Bánffy miniszterelnök és Lukács pénzügyminiszter este Budapestre utaztak.

A Reichsrathot szeptember tizenkilencedikére vagy huszadikára egybehívó császári kéziratot — hir szerint — már a legközelebbi napokban közzéteszik.

A Reichsrath legelső üléseinek egyikére alkalmasint napirendre tűzik a kvóta-küldöttség megválasztását. A delegáció tagjait ez évre nem lévén szükséges megválasztani, e választást csak a jövő évben fogják megejteni.

Osztrák politikai körökben azt hiszik, hogy a Reichsrath nem fog a kiegyezés ellen obstruálni és lehetővé teszi a letárgyalását. Ezért csak az óhajás jelentőségével bír, de nem közpénznék veendő a Reichswehr-nek mai kirohanása, melyben azzal fenyeget, hogy abban a pillanatban, mikor a korelnök elfoglalja az elnöki széket, hogy a Ház megalakulását bevezesse, a nyelvrendeleti vihar csak még fokozódottabb vehemenciával fog kitörni.

Csodálatos, hogy Kossuth Ferencz ur ezuttal találkozik felfogásában a „Reichswehr“-rel, mert ma, ha a „Pol. Ért.“-nek hinni szabad, a lap tudósítója előtt következőleg nyilatkozott:

— A ma délután közreadott félhivatalos közlemény csak formai döntést jelent és a kérdés lényegét érintetlenül hagyja úgy, hogy a nagy parlamenti küzdelem, amely most következett volna be, ezzel csak el van napolva, mert ahhoz kétség sem fér, hogy az osztrák birodalmi gyűlés ismét nem lesz határozatképes. A függetlenségi és 48-as párt mindenesetre el van határozva arra, hogy teljes erejével megvédelmezze az or-

szág jogait, amelyek a jelen esetben nemcsak megegyeznek a párt programmjával, hanem a fennálló törvények szigorú alkalmazásával is.

KÜLFÖLD.

Vége a statáriumnak. Milanóból írják: Egy királyi dekretum, mely ma jelent meg az olasz hivatalos lapban, azt jelenti, hogy Flórenc és Milano tartományokban az ostrom-állapot megszűnik. Ez a rendelet nagy nyomástól szabadítja meg Flórencet és Milanót. Több mint három hónapja, hogy az ostrom-állapotot kihirdették s azóta teljesen zűlésnek indult a két város ipara, kereskedelme és társadalmi és zűlésnek indultak az erkölcsök is. Azonkívül hány ember vesztette el életét, testi épségét, szabadságát és egzisztenciáját a véres napokon! Nem csoda hát, ha a rend helyreállítására megkönnyebbülnek a szívek. Most talán lassankint visszatér minden a rendes kerékvágásba és újból erőre kap az elgyöngült ipar és kereskedelem s a társadalmi viszonyok is megjavulnak. Egy nagy haj van még; az ostromállapot ideje alatt rettenetesen elszaporodtak a banditák, a kik most már nemcsak a Campagneban és az Abruzzokban, hanem az ország közepén, a városok belső részében is garzdaalkodnak és nincs, aki megvédjé ellenök a lakosságot. A hatóságok gyöngék velük szemben és erélyesebb föllépésre nem is tudják magukat rászánni, mert ha egyszer katonákat küldenének rájuk s a katonák tüzelnének, újból kitörne a forradalom. Tudnivaló, hogy ezek az új rablók nagyjából jóravaló iparosok meg parasztok voltak azelőtt, s a forradalom okozta nagy, általános nyomorúság tette őket előbb koldussá, aztán elszánt banditákká. Ezért nem lehet ellenük olyan erélyesen föllépni mint az ágról szakadt, született rablók-kál. A napokban jelent meg az utóbbi tiz esztendő bünygyi és igazságszolgáltatási statisztikája. E szerint az 1888—1897. években egy milliónál jóval több embert ítéltek el fogház- és börtönbüntetésre. Az 1897—98. törvénykezési évben négyezer gyilkos állott törvényszék előtt! Az olasz lapok a legnagyobb kétségbeesés hangján írnak ezekről a dolgokról.

„Hova jutunk így? — kérdi egy milanoi lap. A véres custozzai csata, mely olyan végetes volt ránk nézve, 1258 olasz életébe került. Az áduai csatában, mely egész országnkat gyászba borította, 3500 olasz katona és tiszt pusztult el. És béke idején, mikor nem állunk ellenséggel szemben, akkor sokkal több olasz vér folyik. Szomorú dolog, hogy testvér a testvérben több kárt tesz, mint az ellenség ágyuja, meg kardja.“

Bolgár izgatás. Hogy Bulgáriában a Balkán államok szövetségének érdekében Ausztria és Magyarország ellen izgassanak és a magyar-barát Stambulov-pártiakat is ellenünk hangolják, több lap azt írja, hogy Stambulov volt mindig az, aki az osztrákok és magyarok Szaloniki felé való törekvését megakadályozta. Ausztria és Magyarország Stambulovot állítólag a macedon lázadás szítására buzdította, a lázadáshoz segítséget ígérve s közreműködésének jutalmául Szalonikit kötve ki. Természetes, hogy ezek a valótlanágok a bolgár közvéleményt nagyon könnyen megteveszthetik. A Stambulov-pártiak egy része azonban a közvélemény nyugtalanításában Stambulov emléke ellen irányított merényletet is lát; mert Stambulov a bolgár érdekek védelmében senkivel sem alkudott és tanácsot senkitől sem kért. Hogy tehát az ilyen izgatást megszüntessék, elhatározták, hogy arra az esetre, ha az izgatást meg nem szüntetik, eddig államtitkot képező okmányokat fognak közzétenni, melyek Stambulovot és Ausztria-Magyarországot a gyanúsítások ellen megvédik és a melyekből kitűnik, hogy a macedon nyugtalanítások szításában egy másik nagyhatalom a hibás. Ezek az okiratok Nacsevics Grekov és Stoilovra nézve is nagyon kompromittálók.

Le a fegyverrel!

II. Miklós császár javaslata immár átment az első paroxizmus után a megfontolt, sőt szkeptikus bírálat szűrőjén. De nem vesztett varázsából, amelylyel a népekre és népeiket szerető államfőre hatnia kell. Csak a francia sajtó fagyoskodik, mert a grande nation egy régi álmát látja vele a távolban szerteoszlatni és az angol lapok is részint nyakig begombolkoznak, részint gúnyos fintorokkal fogadják az örök béke eszméjét. Ezzel szemben a „Daily News” már arról értesül, hogy a békekonferencia Kopenhágában fog összeülni.

II. Miklós körlevelének visszhangjakép ma a következő táviratokat kaptuk:

A lelkesedők.

Berlin, augusztus 30.

A „Nordd. Allg. Ztg.” „A világbéke” című vezércikkében a következőket mondja:

A császár meghívása a lefegyverzési kongresszusra Németországban meleg és határozott helyeslésre talál, amelyre, mint az igazi békeszeretnek az egész földet bevilágító evangéliuma császáruknál és a német népnél előre is számíthatott. A császár azon a napon, amikor leleplezte a minden orosz előtt felejtethetetlen felszabadító-czár szobrát, saját homlokát övezte a béke-czár koszorújával és maradó emléket állított magának. Senki sem méltathatja nagyobb örömmel a nemes emberszeretetét e művét, mint a mi hazánkban, amely dicsőségteljes háborúk után egyesülve, a béke megővését mindig eléje helyezte más céloknak és amely nagy katonai hatalmi eszközöket sohasem használt másra, mint erőszakos fejlődések megállítására. Ha most a velünk barátságos viszonyban álló uralkodó szótartó intéz a világhoz, hogy ezt a majdnem egy emberöltőn át tartó fegyverszünetet több biztonságot nyújtó és kevesebb áldozatot követelő alapokra fektessék, úgy az erős, békeszerető német birodalom a feléje nyújtott jobbot szívesen elfogadja. Ha nehézségek lesznek, amelyekkel minden nagy kultúreszmének keletkezésétől megvalósulásáig meg kell küzdenie, akkor még jobban kell igyekeznünk, hogy a császár nemesszívű programját, amennyire rajtunk áll, keresztülvinni segítsük. Az a becsületes törekvés, hogy együttesen küzdjenek meg a bajokkal, újból megerősítene a két császárság közt levő kölcsönös viszonyt és kétségtelenül megszilárdítaná azt a tudatot, hogy sem Oroszország Németországra, sem Németország Oroszországra nézve nem képeznek akadályt azon az úton, amely a világbéke felé vezet.

Berlin, augusztus 30.

Igen érdekes a szocialisták állásfoglalása a császár békeakciójával szemben. A „Vorwärts” azt írja, hogy a császár javaslata ügyes fogás, melylyel az orosz diplomácia megtéveszti Európát. Oroszországnak ezzel az akciójával csak az a célja, hogy elkerülje az Angliával való háborút, mely veszedelmes lehet az ő világuralmának addig, a míg erre a háborúra teljesen elkészül. A császár manifesztuma nem a tartós béke, hanem az iszonyatos vérontás kezdete. Évtizedek óta nem fenyegetett a háború veszedelme úgy, mint most.

Hamburg, augusztus 30.

A félhivatalos „Hamb. Corr.” azt jelenti, hogy II. Vilmos és II. Miklós császárok igen élénk nézetváltást folytattak az állandó békeállapotról és hogy a nézetváltás folyamán megállapították, hogy a két uralkodó az állandó békeről tökéletesen egyforma nézetet vall.

Berlin, augusztus 30.

Itteni politikai körök legjobban azt a hatást kísérik figyelemmel, amelyet Miklós császár ajánlata Párisban előidézett.

A francziák idegességét itt nagyon higgadtan bírálják meg; mert meg vannak róla

győződve, hogy az orosz, német, osztrák-magyar és olasz urlakodók, avai mint kabinetjeik nézeteinek egyező volta az európai békének erős biztosítékai.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak a „Nordd. Allg. Ztg.” mai cikkének, amelynek címe „Világbéke” és amely Bülownak a német császár által történet fogadtatása után íródott. Bülow a külügyminisztériumban fogadta a hatalmak berlini képviselőit és velük valószínűleg a császár tervéről tárgyalt.

Köln, augusztus 30.

A „Kölnische Zeitung” a „Temps”-nak a czárról írt cikkéről így emlékezik meg:

A „Temps”-nak igaza van, hogy oda kiáltja a czárnak: „Non possumus.” Ez az indoklás jellemzi a két szövetséges közt fennálló áthidalhatatlan ellentétet. Franciaország jajgatása a revanche-ért cseppet sem bántja Németországot, annál kevésbé, mert a „Temps” és a francia lapok nem annyira Németország, mint inkább Oroszország ellen fordulnak.

Nem Németország, hanem a császár tette a lefegyverzési ajánlatot, őt érinti tehát első sorban, ha a francziák ellenmondása folytán nem lehetne megvalósítani az ő nemes tettét.

A berlini francia nagykövetségnél a császár ajánlata egyszerűen megdőböntő hatással volt.

Róma, augusztus 30.

A „Don Chisciotte” arra emlékeztet, hogy Pelloux miniszterelnök korában mindig a szertelen lefegyverzés ellen beszélt. Ezek a nyilatkozatok, melyek aktív tábornoknál nagyon szokatlanok, azt bizonyítják, hogy az olasz kormány hathatósan fogja támogatni az orosz császár békeakcióját. A velencei uralkodótalálkozásnak a legújabb eseményeknél fogva igen nagy politikai hordereje lesz.

Amsterdam, augusztus 30.

A „Courrant” üdvözlö a czárt nagy terve közzétételéért.

Róma, augusztus 30.

Az „Osservatore Romano” a következő jegyzéket közli:

Miklós császár nemeslelkű kezdeményezése kétségtelenül a legnagyobb tiszteletet és őszinte dicséretet érdemel. Kifejezést adunk ezeknek az érzelmeknek már abból az okból is, mivel az ifjú uralkodó békés szándékai teljesen azonosak azokkal, amelyek erre vonatkozólag a pápa ismételten kifejezett, aki éjelenk óhajtja a békét a népek és nemzetek között. Kifejezzük tehát legforróbb óhajtásunkat, hogy a nehézségek dacára, amelyekkel bizonyára meg kell küzdeni e nemes cél elérése végett, e hatalmas uralkodó magaslatos gondolata Európa és az egész világ békéje érdekében megvalósuljon.

Bukarest, augusztus 30.

A lapok Miklós czárnak a világbéke megteremtésére irányuló kezdeményezését hatalmas, nemes és nagylelkű gondolatnak nevezik, amely az emberiség történetében új korszak hajnalát jelenti.

Madrid, augusztus 30.

Az „Imparcial” nagy jelentőséget tulajdonít Miklós czár leiratának és annak a véleményének ad kifejezést, hogy a császár a közzététel előtt megállapodott Faure francia köztársasági elnökkel és Vilmos császárral.

A „Liberal” azt mondja, hogy a leirat által teremtett helyzet Spanyolországra nézve vagy az újjászületés reményét jelenti, vagy pedig teljes tökélyjutásának perspektíváját nyújtja.

A „Globe” azt hiszi, hogy a status quo helyreállítása lesz a körirat következménye.

A haragos szövetséges.

Páris, augusztus 30.

Az újságok ma is nagyon szkeptikusan nyilatkoznak a császár békeakciójáról. A „Gaulois” a következőket írja: Ama sok kérdés közt, melyet a békekonferenciának meg kell oldania, első sorban ott van az elzászi és az egyiptomi kérdés. Még a legmérsékeltőbb gondolkodású emberek is az

hiszik, hogy a konferenciának csak úgy lehet sikere, ha az elzásziak és a lotharingok plebiszciummal maguk döntenek sorsokról.

Brogie herczeg egy újságíró előtt azt a reményét fejezte ki, hogy az orosz kormány oly nagy feltűnést keltő kezdeményezése előtt behatóan tanácskozott a francia államférfiakkal és hű szövetséges létére megígérte, hogy támogatni fogja Franciaország jogos kívánságait; ellenkező esetben nagyon furcsának látszhatnék Oroszország eljárása s egyelőre tartózkodni kell attól, hogy Oroszországnak ezt a mulasztását a kellő kifejezéssel illusztrálják.

A „Libre Parole” azt írja, hogy az elzászi párt vezető bizottsága, az orosz leszerelési indítványon való első ijedelmében egy tagját Párisba küldte, hogy fölvilágosítást kérjen a francia kormánytól, hogy az orosz javaslattal szemben milyen álláspontot szándékozik elfoglalni.

Páris, augusztus 30.

A lapok ma is olyan kedvezően foglalkoznak gróf Muraviev körlevelével, mint tegnap, de, ha lehetséges, még nagyobb tartózkodással. Valamennyi lap azt hiszi, hogy Franciaországnak el kellene fogadnia elvbén azt a javaslatot, amely a lefegyverzés érdekében értekelet összehívását kívánja. Sok lap azonban azt írja, hogy előbb ki kell javítani Európa térképét. Több lap, nevezetesen az „Echo de Paris” és a „Matin” hozzáteszi, hogy mivel ez a kijavítás utópia, a lefegyverzés is hasonlóképp utópia marad. A „Figaro” és a „Gaulois” kiemeli gróf Muraviev körlevelének azt a részét, mely a méltányosság és a jog alapelvein nyugvó általános világbékeről szól. A „Petite Republique” azt hiszi, hogy ez a javaslat nem fog eltűnni a népek tudatából, még ha a kormányok nem fogadnák is el.

Páris, augusztus 30.

Mirman képviselő értesítette a kormányt, hogy a kamara összeülésekor interpellálni fog Miklós czár leirata ügyében, hogy a kormánynak alkalmat adjon hivatalos nyilatkozatok tételére.

A közönyösek.

London, augusztus 30.

Az angol sajtó kezd már cinikusan írni a császár ajánlatáról. A „Globe” egy mai cikke ezzel a mondással véli legjobban kifejezhetni ironikus hangulatát: „Que Messieurs les assasins le comencent!” (Kezdjék meg a gyilkos urak!)

Bot tábornoknak a czárhoz intézett táviratára csak azt jegyzi meg a fent idézett lap, hogy a legokosabb az volna, ha a császár javaslata az „üdv hadseregé”-nek lefegyverzését idézné elő.

London, augusztus 30.

A „Times” írja: Ha Franciaország nem csatlakozik a lefegyverzés fokozása ellen javaslatahoz, megállapodáshoz, úgy Németországnak folytatnia kell a lefegyverzést. Amíg ezek a hatalmak ellenségekként állanak egymással szemben, hiábavaló a világbéke eszméjének megvalósításáról ábrándozni. Nem lehetetlen, hogy Miklós császár nyíltan kifejezésre juttatja azokat az aggodalmakat, amelyek az Oroszországgal való szövetség gyakorlati előnyeire vonatkozólag Franciaországban újabban felmerülnek.

London, augusztus 30.

A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: gróf Murawiev jegyzéke magára vonta a hivatalos körök komoly figyelmét. Az a vélemény uralkodik, hogy az Egyesült-Államoknak Spanyolország fölött kivívott győzelme hozzájárult a jegyzék előkészítéséhez. Félhivatalos körökben Miklós császár tervét a jelen időben utopisztikusnak tartják, bár minden nyilatkozat, amely az Egyesült-Államoknak a javaslatahoz hozott értekezletre vonatkozó magatartásáról szól, csak gyanítás-számba megy, míg a meghívás ide nem érkezik, mégis azt hiszik, hogy Amerika nem lesz hajlandó a tárgyalásokon aktív részt venni.

London, augusztus 30.

A „Daily News” értesülése szerint a békekonferencia Kopenhágában fog összeülni.

TÁVIRATOK.

Vilma királynő trónralépése.

Hága, augusztus 30. A regenskirálynő a következő proklamációt fogja közzétenni leánya trónraléptekor:

Szerencsésnek érzem magam, hogy megérhettem azt az időt, amelyben leányom az alkotmány értelmében hivatva van arra, hogy a kormányzást átvegye. Szomorúan emlékszem arra a napra, amelyen a kormányzást átvetem. Ma azonban mindenki örül, azon a napon, amelyen a fiatal királynő trónra lép. Eddig meghallgatta Isten az imámat és támogatott. Most arra kérem, hogy áldja meg azokat, akik tanácsaikkal és tetteikkel támogattak.

Ezzel a kormányt leányom kezeibe teszem le abban a reményben, hogy az ország és a gyarmatok kormánya alatt virágozni fognak.

Berlin, augusztus 30. A „Nordd. Allg. Ztg.” írja Vilma, hollandi királynő holnapi koronázása alkalmából: Németország is élénk érdeklődéssel kíséri ezt az eseményt. Jókarban levő, fáradtsággal szerzett, okosan megóvott örökség az, amelyet az ifjú királynő átvész. Arra nézve, hogy tudni fogja ezt az örökét igazgatni és országa fölött folytonos virágzásban uralkodni, kezeskedik nekünk oráni volta, amely német földről nyerte szívóságát és erejét és amely egyszersmind nagy államférfiúi tehetséggel megáldva, megteremtette alapját Hollandia emelkedésének és virágzásának. Németország az ifjú és kedves királynőnek ószintén kívánja, hogy uralkodása legyen mindig áldott és legyen benső összhangban erős népével az ország üdvöségére és hogy sohase feledje el házának jelszavát: „Oranj hoee!”

A Dreyfus-ügy.

Páris, augusztus 30. Az államügyész elrendelte, hogy a tárgyalást Piquard és Leblouis ellen szeptember 21-én a fenyítő-rendőrbíróság nyolczadik kamarája előtt tartásuk meg.

Páris, augusztus 30. A Havas-ügynökség a következő jegyzéket közli: A hadügyminiszter irodájában ma rájöttek, hogy Henry alvezredes volt annak az 1896. októberében kelt levélnek a szerzője, amelyben Dreyfusról említés történik. Henry beismerte tettét. A hadügyminiszter azonnal elrendelte Henry letartóztatását, akit a Mont-Valérien erődbe szállítottak.

Spanyolország és Amerika.

Palma (Malorca), augusztus 30. Weyler tábornok párthivei fogadása alkalmával kijelentette, hogy ismét résztvesz a tönyleges politikai életben és nemzeti politikát fog követni. Ő a katonai diktatura híve, hogy ezen az úton újjászerveze a hadsereget és a tengerészetet. Nem tartaná helyesnek, hogy a jelenlegi kormányban változás álljon be. Weyler tábornok hozzátette, hogy Spanyolországunk készen kell lennie arra az esetre, ha Anglia birtokait Gibraltár vidékén terjesztene akarná. Inkább veszítsék el a Filippini-szigeteket, mert ezek elvesztésének nem tulajdonít jelentőséget.

Az orosz hadi vasutak.

Szentpétervár, augusztus 30. Az orosz közlekedési minisztérium elhatározta, hogy az építési előmunkálatokat azon a vasúti vonalon, amely Lodz és Kalisch városokat összeköti, még az idén meg fogja kezdeni. E vonalnak nemcsak az a jelentősége van, hogy Orosz-Lengyelország stratégiai hálózatát kibővíti, hanem hogy a déli és délnyugoti vidékeket a németországi kereskedelem és ipar piacával hatalmas központtá fejleszti. Az új vasut hossza 113 kilométerre van tervezve.

A „Frithjof” útja.

Tromsø, augusztus 30. A „Frithjof” gőzhajó, amely a Wellman-expedícióval északsarki utra indult, visszatért ide, miután az expedíciót a Hall-szigetek (Ferencz József-föld) déli csúcsánál partira szállította. Visszatértében a „Frithjof” a svéd Nothorst-expedícióval találkozott, amely a Károly király-földön a legjobb viszonyok közt van. Az Andrée után való kutatások nem vezettek eredményre.

HIREK.

Egy korona története.

Amióta Dom Pedro, Brazília volt császára elvesztette fejének ékségét, a koronáját, még nem volt olyan élénk koronahajszó, mint a mai szent napon. A magyar koronát keresték, hajszolták s apróra elmondották a drága klenodium elveszésének történetét.

Az a lényeg — most már ne szaporítsuk a szót — hogy a pécsi honvédkola új épületének homlokzatát hatalmas magyar czimer és fölötte ékes korona díszítette. De csak rövid pár napig. Mert megtörtént, hogy lement Pécsre Lobkovitz herceg hadtestparancsnok s meglátván a koronát egy katonai épületen, roppant haragra lobbant. De azért nem tett semmit, hanem hazajött.

Ez még nem volna bűn, még a szenzációkereső újságok szemében sem. De Lobkovitz herceg egyebet is tett. Beszélt báró Fejérváry honvédelmi miniszterrel. Ez se baj. De Fejérváry miniszter beszélt Gromonnal, Gromon beszélt az építész-szel, az építész beszélt a kőműveseivel s ez már baj. Mert a kőművesek egyszerűen levették a koronát a pécsi hadapródiskola homlokzatáról. S most ott nincsen korona.

Ezt ujságotla ma néhány hirlap s természetesen általános mebotránkozást keltett ez a hír mindenfelé. Mert igenis, a honvédség magyar nemzeti intézmény, amelynek épületei nyíltan és fennem ékeskedhetnek a magyar állam szimbolumaival. S igenis, aki az állam jelvényeiben megsérti a nemzet méltóságát, az ellensége ennek az országnak, s nincs neki helye sehol e hazában.

De igazában mi történt Pécsen s mi történt a magyar koronával? Elmondják a pécsi hadapródiskola ügyére vonatkozólag illetékes helyről kapott következő sorok:

Több ellenzéki lap azt a vádat emeli a honvédelmi miniszter ellen, hogy ő a magyar koronát a pécsi honvéd-hadapródiskola épületéről levette.

A tényállás az, hogy a kérdéses épület homlokzatának kellő közepén, a terv szerint, Magyarország nagy czimere a koronával együtt alkalmazandó volt. Ez tényleg ma is ott van és természetesen ott is marad. Az építési vállalat azonban ezenfelül, saját kezdeményezéséből, a koronával ellátott czimer fölé és pedig a ház tetejére, egy második koronát alkalmazott.

Az államtitkár lent járván, az találta, hogy ez a második (a tervbe fel sem vett) korona az épület külső hatásával és szépségével nincs összhangzásban s ennek folytán annak levétele iránt intézkedett, erről a honvédelmi miniszternek jelentést tett, ki is intézkedését helyeselte.

Ez a száraz tényállás. Minden egyéb s e szerint az is, hogy az épületen magyar czimer és korona nem volna, üres koholmány, amint hogy herceg Lobkovitz állítólagos szereplése is ezen ügyben illetékes helyről meg lett czáfolva.

Ami pedig a kérdéses lapok kommentárját és irályát illeti, a honvédelmi miniszter méltóságán alulnak tartja, hogy arra egyáltalán reflektáljon.

Ez persze nagy külöbség. Nem „a” koronát vették le, hanem „egy” koronát. Levették egy kis koronát, hogy ne nyomja a nagyot. Mert a korona csak akkor lehet sok, de elég soha, amikor pénz. De ha igazi korona, ha szimbolum, akkor nem a sokaságával hat, hanem a hely emeli, ahol van. Korona csak egy kell egy épületre, cziráda lehet rajta ezer. Mert a korona nem cziczója, amely ismélőzhetik minden ablak tetején, hanem a díszítéseknek is koronája, amely dominálja, visszazorítja a többi.

Egy korona nagyon gyakran több, mint sok korona. Hatalmas, szép, lélekemelő dolog egy, az egekig emelkedő Eiffel-torony, amelynek legtetjét messzire ragyogó fényes korona ékesíti. De egy Eiffel-torony csupa koronából fölépítve, legalább is izléstelen dolog lenne és profanzálása a szimbolumnak.

Bismarck és működése.

Két nagyérdékü eseménye a mai napnak fűződik a nagy halottnak nevéhez, aki most is várja a friedrichsruhei kastélyban a temetését. Az egyik az, hogy Bismarck hercegnek régi, hűséges lapja, a „Hamburger Nachrichten” megszólaltatja az elhunytat Miklós császár tervéről s elmondja, mit mondana hozzá Bismarck herceg, ha élne. S ennek nemcsak spiritusztikus értéke van, de egyébként is figyelmet érdemel, mert e cikk írója nagyon jól ősmerte a vaskanczellár nézeteit minden nagyobb kérdéstről.

Ugyancsak ma, a rejtélyes interview-vel egyidejűleg jelent meg Busch Mórícznak, az „unser kleiner Busch”-nak (ahogy Bismarck nevezte) egy nagyérdékü könyve, melyről még sok szó lesz a lapokban. Bismarck működésének legalaposabb ismerője írta a munkát, amely hamar be fogja járni a világot.

A könyvről és a Bismarck utólagos véleményéről hirt adó telegrammok itt következnek:

Berlin, augusztus 30.

Dr. Busch Mórícznak nem régen jelzett műve Bismarck-ról ma megjelent. A könyv címe: „Bismarck és működése.” A terjedelmes mű nagy csalódást keltett azokban, akiknek eddig kezükbe került. Az egész munkában alig van más, mint az a cikk amelyet dr. Busch Bismarck halála után közzétett. Ezenkívül felemlíthető még a könyv tartalmából Bismarck naplója, amely némileg ellentmondásban van Frigyes császáréval. Bismarck ebben a naplóban egészen magának vindikálja a „császárszeme” elsőbbségét, míg Frigyes naplója szerint Bismarck ennek az eszmének nagy ellensége volt, akit csak nagynehezen lehetett ennek az ideának megnyerni.

E napló egyes részei egyszerűen meglepők. Busch szerint ugyanis Bismarck azt írta bele e naplóba, hogy Frigyes mint trónörökös egyáltalán nem akart császár, hanem csak Németország királya lenni, míg Bajorország, Szászország és Württemberg trónjain nem királyokat, hanem csak hercegeket szeretett volna látni. Ő ezeket a királyokat Versaillesbe akarta csalni és ott kényszeríteni arra, hogy királyi rangjukról mondjanak le és hercegekké legyenek.

Ezre Bismarck, akit értesített tervéről, kijelentette, hogy ez árlás, hűtlenség és hálátlanság lenne és hozzátette, hogy azoufelül nem is okos dolog, mert nem lehetne tartós.

„Ezt a dolgot — így szólt Bismarck Frigyeshez — egy herceg megteheti, de nemes ember nem teszi meg.”

Hamburg, augusztus 30.

A „Hamburger Nachrichten” ma egy cikket közöl, amelyben elmondja, hogy mit szólt volna Bismarck a császár tervéhez, ha megérte volna.

— A császár bizonyára jót gondol velé, de terve kivihetetlen — így szólna Bismarck.

Bismarck a háborút a világrend egyik eszközének tekintette, amely nélkül stagnáció állana be a földön. Mert hisz ha sikerülne is a lefegyverzés, mi történne akkor, ha az államok konfliktusba keverednek egymással. A nemzetközi választott bíróság elvben elfogadható ugyan erre az esetre, de hát mit lehet tenni egy olyan állammal, amely nem akarja a bíróság ítéletének alávetni magát. Ujra a fegyverhez kell majd nyulni.

Bécsben, mint tudósítónk táviratozza, egy elsőkelő utcát Bismarck nevére fognak elnevezni. Erről a tervről a következő távirat szól:

Bécs, augusztus 30.

A bécsi községtanács mai ülésében a német nemzeti párt részéről azt az indítványt tették, hogy Bécs egy terét vagy utcáját Bismarckról nevezzék el. A polgármester a városi tanácsnak adta ki az ügyet.

Itt egyben megemlítjük, hogy Nechanski liberális községtanácsos ma interpellációt intézett Luegerhez, hogy a Rathaus-Keller-ben mért nem szabad kimérni magyar borokat. Lueger nem felelt az interpellációra.

Szeptember elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra:

Előfizetési árak:

Szeptember 1-től december 31-ig . . . 4 frt 70 kr.
Szeptember 1-től november 30-ig . . . 3 frt 50 kr.
Szeptember 1-től október 31-ig . . . 2 frt 40 kr.
Szeptember hóra . . . 1 frt 20 kr.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus 31-ikén lejár, hogy a megújításról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Most belépő új előfizetőinknek, kívánságukra, szívesen megküldjük érdekesítő regényünk

BABEL

Írta: Augustin Filon

eddig megjelent folytatásait.

Ezenkívül új előfizetőinknek is már igényük van MIKSZÁTH KÁLMÁN

KATÁNGHY-NAPTÁRÁRA,

melyben nagyságos Katánghy Menyhért országgyűlési képviselő ur pompás ötleteivel mulattatja az olvasót. Ezt a naptárt, mely díszes kiállításban karácsonykor fog megjelenni, díjtalanul küldjük szét kizárólagosan az „Országos Hirlap” előfizetőinek.

A kiadóhivatal:

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A királyné elutazása. Mint egy táviratunk jelenti, a királyné ő felsége tegnap délután Kronbergből, Frigyes császárnénak Nauheim közelében levő kastélyából, Mont-Cauxba utazott. A nauheimi királyné-napoknak vége hát, s a kíváncsi vendégek hiába keresik a Krachtvilla eszöndes lakóját, már csak az emléke marad közöttük. Schott tanár, aki ő felséget kezelte, sohasem fogja elfelejteni királyi páciensét és nem felejtette volna el akkor sem, ha nem is kapta volna meg tegnap a vaskoronarendő harmadik osztályát. A rendjelet, mint a királyné haláljának jelét, hűvelő és meleg szavakkal kísérve adta át a kitüntetett orvosnak Berzeviczy vezérőrnagy. Erzsébet királyné délután 3 óra 20 perckor Territebe érkezett és onnan külön vonaton a Glion mellett fekvő Hotel Cauxba ment, ahol néhány hetet szándékozik tölteni.

— A király távirati kirándulása. Löcséről írják: A király a szepesség hadgyakorlatok alkalmával szeptember 12-én a csorbai tóhoz is át fog rándulni, ahol már nagyban folynak az előkészületek. A tóhoz vezető utat jókarba helyezték, a csorbai vasúti állomáshoz vivő uthoz csatlakozó s 360 méternél hosszabb új utat már teljesen kiépítették. Az utak szélén lépten-nyomon magas árbo-czok épültek, ezekre az ország és megye színeit viselő zászlókat fognak kitézni. Az utakat új fakoriáttokkal is ellátták. Tátrafüredről a csorbai tóhoz vezető uton két diadalkapu lesz felállítva és pedig egy Liptó- és Szepesmegyék elválasztó határán, az új hidnál, a másik a József-lak előtt, ahol a király a fogatról le fog szállani. Hivatalos fogadtatás nem lesz, a délelőtti folyamán tartandó dejeuner-en, mely alkalommal ő felsége kíséretével együtt gömöri Szentiványi József vendége lesz, a király és kíséretén kívül csupán Liptó- és Szepesmegyék fő- és alispánjai, valamint a vendéglátó háziur fognak résztvenni. A dejeuner végeztével a király szép idő esetén gyalog sétál el a fogas-kerékű vasut felső állomásához, honnan vasutal jön le Csorbára s onnan a hadgyakorlatok színhelyére.

— A király a hadgyakorlatokon. Bécsből táviratozzák: Ő felsége szeptember 2-án reggel utazik el a délmagyarországi hadgyakorlatokra. Kíséretében lesznek Ferencz Ferdinánd és Ferencz Szalvátor főherczegek. Ugyanezen a napon utaznak el az idegen katonai attasék is a hadgyakorlatokra. A hadgyakorlatok fővezetősége báró Beck tábornagynak, a vezérkar főnökének vezetése alatt ma délután utazott el Buziásra. — T e m e s v á r r ó l táviratozzák: Abonyi Emil kereskedelmi miniszteri tanácsos tegnap és ma Brenner Vilmos műszaki tanácsos kíséretében bejárta és megvizsgálta azokat az utakat és közlekedési eszközöket, melyeket a király a

buziási hadgyakorlatokon használni fog. A miniszteri kiküldött mindent rendben talált és elismerését fejezte ki a gondos előkészületekért.

— Darányi gratulációja. Lübits Adolf, József főherczeg központi jószágigazgatója tegnap ülte meg negyedszázados jubileumát. Ebből az alkalomból, ahogy megirtuk, József főherczeg melegen üdvözölte jószágigazgatóját. Ma a „Budapesti Tudósító” bejelenti, hogy a jubiléumot Darányi Ignác földmivélségi miniszter is fölkereste gratuláló levelével, amely így hangzik:

Nagyságos Ur!

Abból az alkalomból, hogy Nagyságod negyedszázados pályájának évfordulóját ünnepli, ezen emlékeztető napot én is örömmel használom fel arra, hogy a lefolyt huszonöt év alatt kifejtett ép oly fáradhatatlan, mint sikeres tevékenységéért meleg elismerésemet fejezzem ki.

Elismerésemhez azon kérelmet fűzöm, hogy Nagyságod mezőgazdaságunk fejlesztése körül továbbra is az eddig tapasztalt buzgalommal közreműködni, engem pedig közérdekű törekvéseimben a jövőben is támogatni sziveskedjék.

Fogadja Nagyságod tiszteletem őszinte nyílvanítását.

Budapestben, 1898. évi augusztus 29-én.

Darányi s. k.

— A herczegprimás adománya. Vaszary Kolos herczegprimás az ujonan épült zohori templom főoltárára 4000 forintot adományozott.

— A veszprémi püspök bérmeutja. Hornig Károly veszprémmegyei püspök a fővárosból a mai gyorsvonattal Bátéra utazott, hol Mábr Gyula alispán fogadta. A püspök a bérmeutás szentségét holnap kezdi kiosztani és utja szeptember 8-án ér véget.

— A német császár Velenczében. II. Vilmos palesztinai utjából hazajövet — amint azt már annak idején megirtuk — néhány napra Velenczét is meglátogatja. A német császári ház minisztere már is értesítette a királyi palota felügyelőjét azokról az intézkedésekről, amelyek a császári pár októberi tartózkodása alatt szükségesek lesznek. Nagy előkészület nem igen kell, mert a császári vendégek ugyanazokban a termekben fognak lakni, amelyeket már legutóbbi ott tartózkodásuk alkalmával rendkívül elegánsan burtoztak be számukra. A császár kísérete, valamint Pelloux és Canevaro miniszterek ugyancsak a palotában fognak lakni. A római német nagykövet császára üdvözlésére Velenczébe utazik, ahoza Frigerio admiralis, az olasz király volt adjutánsa is megérkezik, hogy a tengerészeti miniszterrel megbeszélje a német császárnak az arzenálban tervezett látogatását. Itt ugyanis különböző nagy hadihajót építenek, így az „Admiral di Saint-Bon” elsőosztályú páncélos hajót is. A rendőri szolgálatot Marchionni questor fogja vezetni azokkal a hivatalnokokkal, akik e végett Berlinből Velenczébe utaznak.

— A beteg táblai elnök. Említettük, hogy Vértessy Sándort, a budapesti királyi tábla elnökét külföldön ért balesete után a vörös-kereszt budai szanatóriumában ápolják, hol tisztelői, ismerősei gyakran látogatják. Állapota lassan bár, de örvedetesen javul. A királyi tábla mai teljes ülése megbizta Sárkány József másodelnököt, hogy a táblai elnököt ért baleset fölött fejezze ki általánosán érzett őszinte részvétét a betegnek. Az ülés után az alelnök meglátogatta Vértessy Sándort a budai szanatóriumban s tolmácsolta a teljes ülésben összegyűlt birák őszinte részvétét. A beteget nagyon meghatotta a birák meleg ragaszkodásának e külső jele és ezért könyezve mondott köszönetet, kifejezve abbeli óhaját, bárha már egészségesen közöttük lehetne, s mondhatna köszönetet a ragaszkodó szeretet e szép megnyilvánulásáért.

— A samoai király meghalt. Egy aucklandi Reuter-távirat jelenti, hogy Samoa királya e hónap 22-én meghalt. Utóda megválasztásáig a német, angol és amerikai konzulok, a főbíró és a községtanács elnöke fognak kormányozni. Az elhunyt exotikus felség neve Malicton Laujepa, ki 1880-ban követte elődjét, Malicton Talavout a trónon. Hét évi kormányzása után konfliktusba került a német

kormányval, mely egy hadihajón Kamerunba, később Jelmitbe vitte, 1889-ben azonban ismét visszavitték Apiába, Samoa fővárosába, hol a német, angol és amerikai konzul közműködése mellett 1889. december 10-én ismét a samoai szigetek királyává proklamálták. A kormányzást most utódjának kikiáltásáig Chamber William főbíró, Osborn amerikai, Geisler német és Cusak-Smith angol konzul fogják elvégezni.

— Az egyetemi választások. Az egyetemen még meg sem kezdődtek a beiratások, de a választási mozgalmak már is megindultak az egyetemi körben. Az idei választás valószínűleg nem lesz olyan heves, mint az előző években volt, amikor két nagy ellentábor állott egymással szemben. Most azonban nagy többsége van a reform-pártnak és lehetséges, hogy jelöltjét, Szemenyei Kornélt egyhangulag választják meg. Az ellentábor Pramling Kornélt akarja felléptetni, hogy legalább az egyhangú választást semmisítse meg. Így hát lesz az idén is korteskedés, kapacitálás, lesz programmbeszéd és lesz vagy két tuczat párbaj.

— Nász Szögyény-Marich családjában. Berlinből táviratozzák: A „Nordd. Allg. Ztg.” jelenti, hogy Szögyény-Marich osztrák-magyar nagykövet legidősebb leánya, Kamilla, jegyet váltott gróf Somssich Józseffel. A völegény ősi magyar mágnás-család sarja.

— Karlsbad vendégl. Karlsbadból írják, hogy az idén sokkal több látogatója van a fürdőnek, mint az utóbbi évek bármelyikében s a szezon még javában tart. A legutóljára érkezett látogató, Sándor szerb király, már megkezdte az ivókurát és mellékesen hidgyvízkurát is használ. Izabella főherczegnő, Jenő főherczeg, a montenegrói fejedelemné, Dumba Miklós, az osztrák urakházának elnöke, Dzsemil és Husszein Kiamil herczegek mind szorgalmas látogatói a Zauder-féle gyógygimnasztikai intézetnek, ahol kívülük számos előkelő idegen különösen angol és francia is gyakran megfordul. Ami a látogatókat illeti, a fejedelmi családok tagjain kívül igen sok pasa, lord, gróf, herczeg és egyéb nagyméltóságú személyiség is van, akik még itt is gyakrabban adnak nagy ebédeket. A társaságokban igen jó hangulat uralkodik s a lawn-tennis tereken vidám urak és hölgyek ugrálnak koczkás ruhákban, hosszú harisnyában. Karlsbad így igen szépen virágzik s az idén, azt mondják, körülbelül háromezzerrel több vendége van, mint tavaly volt. S mindebből nyilvánvaló, hogy a gazdag embernek, a nagy urnak a gyomra sokkal hamarabb és könnyebben romlik, mint a szegényeké.

— Személyi hírek. Ybl Lajos lovag, budai várkapitány Tátrafüredről, ahol a nyarat töltötte, visszerkezett a fővárosba. — Dr. Fodor József és dr. Pertik Ottó egyetemi tanárok Madridból, ahol a nemzetközi orvosi kongresszuson vettek részt, hazakerkeztek Budapestre. — Dr. Morelli Károly kórházi rendelő főorvos szabadságáról visszatért a fővárosba s átvette a kórházi osztályának vezetését. — Erdély Sándor igazságügyminiszter Perczel Dezső belügyminiszter látogatására Bonyhádon időzik. Az igazságügyminisztert holnapra Pécsre várják, ahol a bíróságokat látogatja meg. — Hidassy Kornél vasmegeyi püspök tegnap az emsi fürdőből székhelyére Szombathelyre érkezett.

— Slovensking II. Ausztriában most különös divat járja: sorra elfogdoszák a fürdővendégeket. Tegnap Ischlben, ma Badenben, holnap talán Meranban vagy egyebütt. A badeni esetenél az a legérdekesebb, hogy mint Ischlben, itt is — zongoraművészt fogtak el. Ausztriában tehát rossz idő jár a zongoraművészekre. A badeni eset szomorú hőse Schirmann orosz zongoraművész, aki egy hölgygel lakott Baden egyik előkelő hoteljében. Schirmann a Schopf-féle kávéházban piccolózott a hölgygel; a szomszéd asztalnál egy idősebb ur ült, aki gyakran átnézett a csinos hölgyre. Schirmann rászólt:

— Ne fixirozza a feleségemet!

Az öreg ur erre, mintha nem is hallotta volna a felszólítást, tovább nézegette Schirmannét. A zongoraművész erre fölkel és arcultította az öreg urat. A botrány, természetesen, nagy publikumot csődült össze s egy rendőr rögtön letartóztatta Schirmannt és a rendőrségre vitte. A kihallgatáson kitént, hogy az a hölgy akit feleségének adott ki

... akit így irt be a szálló vendégeknyvébe is, tulajdonképen csak kedvese. Erre aztán hamis bejelentés miatt is indítottak ellenük vizsgálatot és nyomban be is csukták őket. Fogságukban örült módon tomboltak és öngyilkosságot akartak elkövetni. A hölgy sirógörcsökhöz esett és annyira rosszul lett, hogy a mentőknek kellett elvinni. Ezekután ki lehet mondani egy ismert szociálista szólás mintájára: Zongoranövész ne jöjjön Ausztriába!

— **A bolgár fejedelem adománya.** Ferdinánd bolgár fejedelem — mint lapunknak írják — Sumján gomörmegei község tűzkárosult lakosainak felségélyezésére 2000 forintot adományozott. Megemlítjük egyúttal, hogy ugyanezért a célra gróf Andrássy Dénes 5000 forintot adott.

— **A boldogtalan cigányprimás.** Szegzárdon van egy cigányprimás, akit ebben az életben már nagyon sok baleset ért. Garai Ferencnek hívják s az első baleset már születésekor érte, amikor Garai lett ugyan, de nem a nagy Garay rokona. A második baleset akkor érte, amikor amerikai körutjáról hazatért és sok értékes briliántgyűrűt kivül három agárkutya is hozott magával. Amikor ugyanis ezekkel először kísérték, a gyűrűt senki sem akarta észrevenni, ellenben az agarai miatt nyomban megkínimelték. Azt mondták rá:

„Ni a Garai
Niagarai
Agarai . . .”

Ez is baj volt, de kiheverte. Tegnap azonban, mint levelezőnk írja, olyan baleset érte a szegény cigányprimást, ami érdekegyébbe sujtotta volna, ha a csendőrség nem olyan ügyes. Mialatt ugyanis Garai a „Szegzárd-szálló” udvarán huzta a szebbnél-szebb nótákat, a balkézről való hűvöse, Jani Tóth Róza összeszedte az Amerikából hozott briliántgyűrűket és a körülbelül négyszáz forint értékű holmival megugrott. A cigányprimás már a niagarai agarait akarta utána küldeni, de akkorára a csendőrség elfogta Jani Tóth Rózát s a gyűrűket is szerencsésen megtalálta nála. S így Garai Ferenc megint elég vidáman huzza, annál is inkább, mert a gyűrűt meghozták, Jani Tóth Rózát pedig elvitték a dutyiba . . .

— **Az Alföld nábobjai.** A megyékben most állítják össze a vagyoni cenzus jogán a megyei törvényhatóságban helyet foglalók névjegyzékét. Békésmegyében — mint tudósítónk jelenti — a megye első virilise gróf Wenckheim Frigyes 78.358 forint adóval, aztán sor szerint következnek: gróf Károlyi István 14.758, Wenckheim Géza 13.998, gróf Trautmannsdorf Ferdinand 13.442, gróf Almásy Dénes 9.965, gróf Apponyi Albert 8773 forinttal. Békésben a virilisi névjegyzékben utolsó Kohlmann Ferenc 339 forinttal. — Biharmegyének első virilise Schlauch Lőrincz 66.390 forint adóval, aztán Tisza Kálmán 3.353 forinttal, utolsó a jegyzékben Vermes Péter 315 forinttal.

— **Hadihajók a Dunán.** A napokban Budapestre érkezett hajóraj — négy monitor, egy jelzőgőzös és egy gőztorpedó-csónak — Ercsibe hajózott. Az érdekes hajók tegnap szénberakodás végett ismét Budapestre jöttek és innen ma reggel hat órakor Komáromba indultak. Komáromban csupán egy fél napig lesznek és onnan Bécsbe mennek négy napi tartózkodásra. A hajóraj Bécsből visszatér Budapestre és két napi pihenő után Orsova felé veszi útját, hogy résztvegyen a királygyakorlatokon. Míg a hajóraj a fővárosban tartózkodik, a közönség felszerelését és belső berendezését megtekintheti a ténparancsnokság által kibocsátott jegyekkel.

— **Aki áldja Kriványt.** Kovács Verona régen meghalt és hogy mégis összekérül a század egyik legnagyobb sikkasztójával, azt Kovács József az édes apja beszéli el, aki hajduja Aradmegyének. „Tessék meghinni — kezdi el Kovács hajdu — én nem tudom a Krivány ur nevét átokkal venni ajkaimra, mint anyyiak. Velünk nagyon jót tett a Krivány tekintetes ur. Valami két esztendeje, hogy bánatos hírrel jött a megyeházára a feleségem. Meghalt a Verona lányom. Az ambíciósan törtük a kezünket, még én törülgettem le a feleségem könyveit, amikor Krivány tekintetes ur, ő volt az első miudig, jött fel a hivatalba.

— Hát maguk mit siránkoznak? kérdezi. A feleségem töredezte ki, hogy nagy a mi bánatunk, a kis Verona odahaza ki van terítve.

— Isten rendelkezésén meg kell nyugodni, — mondotta csöndes részvétellel a Krivány ur.

— Meg is nyugodnánk mi, csak legalább ebben a hirtelen bajban egy kis pénzünk lenne, hogy valamicsodásan el tudnók temetni, — mondtok én. Erre Krivány tekintetes ur a zsebéből, csak úgy pörén nagy bankócsomót vett ki és két tizedet meg egy ötöst nyomott a markomba és sietve menekült a hálálkodásunk elől.

— Megadjuk tekintetes ur, — kiáltok a hivatalosbába forduló Kriványhoz — megadjuk, mikor csak tehetjük.

Ó meg visszazólt:

— Nem kell azt megadni. Nem úgy adom. En azt ajándékba adom.

Ezért nem átkozom meg én ezt az embert, akit most annyian átkoznak ezen a tájékon. Minket borzasztó bajból segített ki — fejezte be Kovács József a kamarásról bekerült hajdu beszédét tudósítónk.

— **A kiket lefegyvereznek.** Az orosz czár békeakciója aktuálissá teszi az európai államok hadi erejének statisztikáját. Az 1897-ik évben összeállított kimutatás rettentő adatokat mond el az államok óriási terheiről, melyeket a hadsereg ró rájuk.

Íme, a kimutatás:

Béke-létszám:	Hadi-létszám:	Hadügyl-budget:
Belgium 51.270	229.248	5,022.200 frank.
Bulgária 39.318	208.966	20,104.000 lei.
Dánia 10.757	47.262	10,011.745 korona.
Németország 585.440	4,350.000	487,246.411 márka.
Francoziaország 568.577	4,372.000	622,551.397 frank.
Görögország 24.877	66.250	16,345.312 drachma.
Nagybrit. és Írorsz. 229.342	879.713	18,270.000 font.
Olaszország 234.698	1,494.843	285,598.283 lira.
Montenegro 620	40.000	—
Hollandia 28.854	184.361	23,728.839 holland frt.
Ausztria-Magyarország 359.893	1,872.178	140,179.699 forint.
Portugália 35.343	154.000	5,854.320 milreis.
Románia 47.480	171.264	1,325.000 lei.
Oroszország 781.574	3,394.607	285,441.000 rubel.
Svédország és Norvégia 38.802	452.994	9,061.100 korona.
Szerbia 22.170	337.323	14,115.393. dinár.
Spanyolorsz. 80.144	337.680	140,225.381 pezéta.
Törökország 60.000	800.000	4,489.697 font.

Ez azonban csak a szárazföldi hadsereg. Ami a tengeri hadi erőt illeti, Anglia flottája 598 hajó (köztük 71 panczélos) összesen 5180 ágyúval; Franciaországé 504 hajó 4876 ágyúval; Németországé 191 hajó (köztük 34 panczélos); Olaszországé 340 hajó 1742 ágyúval; Oroszországé 379 hajó 2795 ágyúval; Ausztria-és Magyarországé vagy másfél száz hajó, közel ezer ágyúval s a kisebb hatalmaknak is van bizonyos nagyságú tengeri haderejük. Ennek a több millió embernek improduktív munkával eltöltött élete és a rájuk fordított tengernyi milliók elvesztésétől okozott roppant nagy gazdasági veszteség méltán ejthette gondolkodóba a leghatalmasabb imperátort, akinek szép és nagy eszméje az egész világot lázba ejtette.

— **Hagyaték a szociálistáknak.** Krakóból távirják, hogy Csernek idevaló cipészemester, aki ma itt meghalt, egész vagyonát, összesen harmincezer forintot a szociáldemokrata-pártra hagyta. Azt hiszik, hogy az örökség felvétele nem lesz valami nagyon könnyű dolog.

— **Az ideai békekongresszus.** Ismeretes, hogy a közelmúlt spanyol-amerikai háború visszahatásaként az idén Lisszabonban tervezett interparlamentaris konferenciát, majd ennek folyományaként az ideai IX. nemzetközi békekongresszust is elhalasztották. Ez utóbbi ügy azonban a berni központi békeirodától a magyar béke-egyesülethez érkezett legújabb hírek és intézkedések értelmében, új stádiumba jutott, amennyiben az általánosan nyilvánuló szükséglettel és óhajjal számolva, a kongresszus helyett nagyobb szabású nemzetközi

békekongresszust fognak tartani, mely Turinban szeptember 26-án nyílik meg s két-három napot vesz igénybe. A békebarátok kétségkívül nagy számban vesznek részt a gyűlésen, melyet a czár mostani békemanifestumán kívül még az is vonzóvá tesz, hogy Turin most színtere az olasz nemzeti kiállításnak. A magyar béke-egyesület felkéri azokat, akik a turini gyűlésen részt venni óhajtanak, hogy irásban mihamarabb jelentkezzenek az egyesület titkárságánál, V. kerület, Dorottya-utca 6. szám alatt.

— **Az utolsó ut.** Lőcsei tudósítónk írja: Faltin János zsegrai lakos magas kora daczára — nyolcvannégy éves volt — nap-nap mellett részeg fővel ment haza a koresmából. Tegnap szintén már késő este ment hazafelé mámoros fővel s ez alkalommal egy pallón áthaladva, megbillent és a patakba zuhant. Másnap reggel megfulva találták az arramenők.

— **Boycottált egyetem.** A lipcei egyetemi tanács — mint tudósítónk táviratozza — határozatilag kimondotta, hogy a svájci freiburgi egyetemet ezentul nem ismeri el főiskolának. A freiburgi egyetem ugyanis szigoruan katolikus jellegű, az utóbbi időben pedig teljesen a dominikánusok uralmába került és így valószínű, hogy vallási vilongások okozták a lipcei egyetem határozatát. E határozatnak főleg az a nagy praktikus jelentősége van, hogy a lipcei egyetem ezentul nem fogja beszámítani a német tanulóknak a freiburgi egyetemen töltött időt, az ott nyert doktori címet pedig nem fogja elismerni. Ezenkívül a német tanárok nem vállalhatnak katedrát a freiburgi egyetemen, amely így mindig magán fogja viselni a dominikánusok tudatlanságának bélyegét. A lipcei egyetem különben az összes főiskolákkal tudatja majd e határozatát és nagyon valószínű, hogy a német egyetemek egy tekintélyes része csatlakozni fog a freiburgi egyetem boycottjához.

— **Országos tüzoltó-tanfolyam.** Az országos tüzoltó-azóvetség által az ideai nyáron a fővárosban rendezett tüzoltó-szaktanfolyam a napokban ért véget. A tanfolyamra husz vármegyéből 30 hallgató jelentkezett. Ezek közül 1 tornatanár, 9 tanító, 9 hivatalnok, 1 kereskedő, 1 vendéglős és 9 iparos. A hallgatókat a tüzoltás minden ágában egy elméletileg, mint gyakorlatilag alaposan kiképezték. A tanulás mellett megtekintették a főváros nevezetesebb középületeinek és ipartelepeinek tüzbiztonsági felszereléseit. A képesítő vizsgálaton a belügyminiszterium képviselőtében Bulyovszky Aladár titkár miniszteri biztos volt jelen, aki elismerését fejezte ki a vizsgálat eredménye fölött. A képesített tüzoltók az ország egyes vidékein újjászervezik a tüzoltást és tüzoltó-területeiket.

— **Zarándokok a tengeren.** Tegnap este indult el Fiuméből a „Villam” gőzös, amelyen Magyarországból kétszázötvenhat loretói zarándok volt. A hajónak óriási siroccoval kellett küzdenie, úgy hogy csak nagy keservesen jutott el Anconába.

— **Baleset a kerékpárversenyen.** A vasárnapi kerékpárversenyen tudvalegileg Gillemot Ferencz, a Magyar Torna-Club tagja leesett a gépről s összetörte magát. Kollégái kötötték be valamelyest sebeit, mert orvos vagy mentő a helyszínén nem volt található. A mentőegyesület erre vonatkozólag kijelenti, hogy készségesen küld ki a versenyekre mozgó őrséget, ha erre felkérlik, de miután mind ez ideig nem történt meg őrség, illetve orvos a versenyekre meg nem jelent.

— **Sikkasztó katonák.** Bukarestben a katonai egyenruházati raktárban nagyobb sikkasztásnak jöttek a nyomára. A bűnös manipulációt Vergulescu biztosan leplezte le, ugyanaz, aki a katonai pirotechnikumban és a városi üvegyárban elkövetett sikkasztást is felfedezte. A tolvajok posztót, bőrt, vásznat és más egyebet emeltek el husz ezer frank értékben. A tárgyakat Románia leghírhedtebb orgazdájának adták el. A sikkasztást Konstantinescu Ilie káplárral az élen több közlegény követte el.

— **A nyaratól jövet a legelő gond a gyermek ruházata.** Ezen gondtól a legjobban és legolcsóbban megszabadulhat az általánosan ismert úri és gyermekruha-czégnél „az angol szabóhoz” Heilmann Kohn és fiai, Budapest Károly-körút 12. (tessék figyelni pontos címre). Itt található nagyok és kicsinyek részére minden minőségű ruházat a legnagyobb választékban 4 forinttól feljebb.

Napirend.

Naptár: Szerda, augusztus 31. Római katolikus: Raimund hr. — Protestáns: Raimund. — Görög-orosz: (augusztus 19.) András vt. — Zsidó: Elul 13. — Nap két 5 óra 2 perczkor, nyugszik 6 óra 25 perczkor. — Hold két délután 6 óra 3 perczkor, nyugszik 4 óra 51 perczkor reggel. — Holdtölte délután 1 óra 51 perczkor.

A földmivvelésügyi miniszter fogad d. u. 4 ó. A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Nemzeti muzeum: keptár, nyitra d. e. 9—11-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (csillag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődij mellett tekinthetők meg.

A „Hódoló diszfelvonulás”. Eisenhut Ferencz óriási körképe Városliget, Andrassy-ut végén, látható reggel 9-től este 7 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Egy minta-milliomos.

Astor Jakab, a világhírű amerikai milliomos rászolgál erre a megasztelős epithetonra, mert valóban minta-ember.

Mikor a spanyol-amerikai háboru kiütött, Astor Jakab volt az első, aki a hadi költségekhez néhány millió dollárral, a hadi erőhöz pedig egy hegyi ütég föllállításával járult hozzá, mely ütég igen jó szolgálatot tett az amerikaiaknak Manillánál. S hogy mindezek után ne akadhasson olyan ember, aki ajándékait fitymálva fogadja és azt a gáncoskodó megjegyzést tehesse, hogy:

— Könnyű neki, hiszen annyi milliója van, hogy maga sem tudja!

Hogy ilyen megjegyzésnek mondjuk, elejét vegye, maga is beállott a hadseregbe és mint ezredes igen fontos megbízásokat végzett Shafter tábornoknak.

Most befejezte katonai küldetését és visszatért otthonába, New-Yorkba. Hezaérkezvén, alig hogy lemosta magáról a port és puskaporfüstöt, olyan tette határozta el magát, amit aligha fog valaki példának venni.

A derek milliomos ur ugyanis összeállíttja összes javainak listáját. Astornak rengeteg sok önálló birtoka van, azonkívül közös vagyona Londonban élő testvérével, Astor Waldorf Williammal és több Astor-féle hitbizomány jövedelmeinek is részese. Hogy mennyit tesz ki mindezeknek értéke, azt persze még körülbelül sem tudja.

Astornak az a terve, hogy a hités szakértőtől összeállított listát átadja az adókövető bizottságnak, hogy vizsgálja meg, nem károsítja-e meg az államot, ha — mint eddig — ezentul is csak háromszázezer dollár adót fizet évenként? Azt hiszi, hogy ez kevés s hogy legalább 40—50 százalékkal kellene többet fizetnie.

Milyen szép példa ez Rockefelleréknek, Gouldéknak s a többi pénzkirálynak! Csak az a kár, hogy nem fogják követni.

A háboru ideje alatt elég alkalma volt Astornak az éhség hatását tapasztalni. Most az az ideája támadt, hogy az éhezők számának állandó csökkentése végett mindazokban a városrészekben, amelyekben sok gyár van, népkonyhákat állíttat föl, amelyekben az összes ételeket olyan olcsón fogják árulni, hogy a bevételek teljesen megegyezzenek a kiadással, vagyis teljesen haszon nélkül. Ezekben a népkonyhákban nemesak munkásoknak főznek, hanem szegényebb sorsu kereskedők, hivatalnokok és egyéb, az intelligenciához tartozó egyéneknek is, akiket olyan koszttal látnak el, mint akár valamelyik előkelő vendéglőben.

És végül a legköltségesebb és legszenzációsabb alapítvány: egy teljes egyetem, amelyet birtokán, Westchester Countyn építtet hat millió dollár költségen, a legnagyobb pompával és kényelemmel.

Ennek az egyetemnek minden tanszékét olyan fényesen dotálja, hogy a leghiresebb professzorok fognak versenyezni katedráért és tudományos értékre nézve a yalei és harvardi egyetemekkel fog versenyezni. Ennek az egyetemnek szegénysorsu hallgatói könnyen visszafizethető, kamat nélküli kölcsönöket is fognak kapni az egyetemi év alatt, vagy pedig, ha akarják, arra is adnak nekik módot, hogy annyit keressenek, amennyire szükségük van.

Ezek az Astor Jakab legújabb alapítványai. Ezekkel teljesen rászolgál arra, hogy az egész világ elismerje őt minta-milliomosnak.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* A babona. Roger operette-je, „A babona”, e hét szombatján kerül bemutatásra a Magyar Színházban. Ez az első operette-újdoncság az idén. Az újdoncság jelmezes főpróbáját pénteken délelőtt tartják meg.

* Dreyfus a színpadon. Bernből azt táviratozták, hogy Ma ur szociáldemokrata kantontanácsos meginterpellálta a kormányt, hogy a szövetség tanács milyen lépéseket tett nála avégből, hogy a „Dreyfus-kapitány” című darab előadását betiltassa.

* Jutalomjáték. A budai színpadon még négy hétig játszanak és ez idő alatt a felfrissített operettek kivül, amelyeket az elsőrangú tagok jutalomjátékaul adnak, egy angol bohózatot is bemutatnak. Az első jutalomjáték Anday Blankáé lesz, amelyet szombaton tartanak meg. A „Kertészleány” kerül színre ezen az estén.

* A zenepiaczról. Most jelent meg Ós-Budavára műsorának a legkedveltebb száma, az ugynevezett „Toreador” keringő Chorintól, melyet a Denis spanyol testvérpár énekel estétkint oly zajos tetszés mellett. A keringőhöz Füredi József írt magyar szöveget. Kapható a „Harmonia”-nál 80 krajczárért.

FŐVÁROS.

(Uj építkezések.) A magánépítési bizottság legújában a következő építő engedélyek kiadását javasolta: Deutsch Józsefnek VII. kerületi Hernádu-utca 4276. hr. négyemeletes házra, Révai Manónak VII. kerületi esömöri-ut 2704 hr. sz. háromemeletes házra, az Első magyar részvényesfőzőnek, X. kerületi külső jászberényi-ut 8383 hr. sz. kétemeletes házra, Gottschlig Ágoston X. kerületi felső vaspálya-utca 7319. hr. sz. földszintes házra, Testák Bélának VIII. kerületi Szerdahelyi-utca 6435. hr. sz. földszintes házra, Hermann Győzőnek, VI. kerületi Erzsébetkirályné-ut 1959. hr. sz. földszintes házra.

(Utczarendezés.) A délelőtt több utca rendezésére tartottak árlejítést a következő eredménynyel: az I. kerületi Attila-utca berkocsi-állomásának aszfaltozására a legkedvezőbb ajánlat 8 százalék felülfizetés mellett történt; a VI. kerületi Ferdinánd-híd vácsi-uti följárójának kövezésére 23 százalék engedménynyel; a VI. kerületi gömb- és röppentyű-utczák egy részének burkolására 31.5 százalék engedménynyel; a X. kerületi delez-utca egy részének esatornázására 23.75 százalék engedménynyel. Ugyancsak ma délelőtt tartották meg az ajánlati tárgyalást a közbizalmi és marhavásár részére egy éven át szükséges kukoriczadara, korpá és szecska szállítására. A kukoriczadara a legkedvezőbb ajánlat 5 forint 60 krajczárral érkezett be, a korpára és szecska pedig 3 forint 30 krajczárral métermázsánként.

(Tanítók eskütétele.) A tanács mai ülése alkalmával tették le a hivatali esküt a székes fővároshoz legutóbb megválasztott tanítók és tanítónők. Az eskü letétele után Matuska Alajos helyettes polgármester intézett lendületes beszédet a kétszáz főnyi új tanítóhoz és tanítónőhöz; ezek nevében pedig dr. Erdődy Imre polgári iskolai igazgató válaszolt, igérve, hogy minden erejükből az oktatás szép kötelezettségét igyekeznek teljesíteni.

Mészárosok szövetezése.

A budapesti mészáros ipartestület ma délután rendkívüli közgyűlést tartott Schubert Sándor elnöklése mellett. Első sorban alelnököt választottak. Négy jelölt volt s ezek közül Fritz Jánost választották meg, aki 46 szavazatot kapott, Tóth Sándorra 11, Szabó Sándorra 5 s Romwalter Sándorra 1 szavazat esett.

Következett a bőr értékesítés ügyének a tárgyalása. A vitában részt vettek a bécsi bőr értékesítő-társaság küldöttei is, Hutter György elnökük vezetésével. A bécsieket Schubert Sándor elnök üdvözölte, amire Hutter válaszolt, kiemelve, hogy bár a politikai téren ma különbözések vannak Magyarország és Ausztria közt, ez azonban nem lehet akadály annak, hogy a budapesti s bécsi mészáros kartársak az üzleti téren megegyezésre jussanak. A cél, a saját üzleti érdekük megvédésén kívül, az, hogy a nagy közönséget előnyösen szolgálhassák ki, mert a közönség, minden

más kérdésen tul, azt óhajtja, hogy a mészárosoktól jó és lehetőleg jutányos élelmicikket kapjon. A szövetezést épen olyan elkerülhetetlennek tartja a jelen viszonyok közt, mint azt, hogy olykor a nagy beteg az orvos operációt hajt végbé, mert a beteg testet csak így lehet meggyógyítani s az életnek megtartani. A szövetezés bizonyára gyökeresen fogja a bajokat orvosolni. Fejtegeti azután az egyesülés gyakorlati előnyeit, aminek egyik legeklatánsabb megnyilvánulása az lesz, hogy a budapesti mészárosok nyolcz-tiz krajczárral drágábban értékesíthetik kilogrammonként a marhabort. Bemutatja a táblázatos kimutatását annak, hogy a bécsi szövetezés milyen eredményeket ért el s ebből az tűnik ki, hogy az ő évenkénti bőrelárusításuk meghaladja a kétmillió forintot. Hasonló nagy eredményeket értek el a faggyu értékesítésénél, noha itt nagy pénzbeli befektetéseket kellett tenniök; a faggyunál 72.000 forintnyi haszon mutatkozott. A kizsákmányoltatásnak tehát véget kell vetni s ez sikerülni fog — ugymond — kivált akkor, ha a budapesti ipartestület élén olyan férfiak állanak, mint most. Kijelenti, hogy a bécsi egyesület nem a haszon reménye vezette arra, hogy a budapesti mészárosok felhívásának engedjen, hanem tisztán csak az, hogy kartársi segílyt nyujtson. (Éljenzés.) Reményli, hogy az egyesülés meg fogja hozni az áldásos gyümölcsöket. Fejtegeti aztán, olykor nagy derűltséget kelteve, hogy a bécsi bőrértékesítő-szövetezetenek milyen kemény harcra kellett folytatnia a bőrkereskedőkkel és gyárosokkal az első időkben; most azonban a nehézségek leküzdése után, az ötszáz tagból álló egyesület virágzik s az üzleteit könnyen és biztosan bonyolítja le.

Offenbeck bécsujhelyi mészáros előadja, hogy a börgyárosok s a közvetítő kereskedők mennyire kizsákmányolták őket az egyesülés előtt, amit az is mutat, hogy most kilogrammonként nyolcz krajczárral többet kap ő maga is a bőrkért, mint azelőtt. Az egyesülés tehát áldásos volt s ezért üdvözli a budapesti kartársaknak erre irányuló törekvéseit.

Schindler Ferencz (Bécs) fejtegette még az egyesülés előnyeit s aztán a bécsiek közül beszélt Jedek Ferencz, Allina Frigyes. Jedek nagy derűltség közt adta elő, hogy miként törték meg az egyesülés segílyével a kereskedők és gyárosok kartelljét. Most — ugymond — a czélt elértük s most mi alkotunk ringet; mi szabjuk meg az árakat s azonnal pénzt kérünk és kapunk az áruért.

A budapestiek közül szóltak: Fritz János, Sas Ármin, a „Mészárosok és Hentesek Lapja” szerkesztője s mások.

Azután Schubert Sándor elnök azt a konkrét indítványt tette, hogy a közgyűlés vegye helyeslőleg tudomásul az előjárásnak az egyesülés körül eddig kifejtett munkálkodását s mondja ki az egyesülés szükségességét, megbizva az ipartestületi előjárásot, hogy a további szükséges lépéseket tegye meg s készítse el a bécsi egyesülettel kötendő szerződés-tervezetet.

A közgyűlés az elnök indítványát lelkesedéssel, egyhangulag elfogadta. Az előjárásig holnap rendkívüli ülést tart, amelyen a bécsiekkel együttesen állapítja meg a szerződés módjait. Az aláírásokat már ma, a közgyűlés folyamán megkezdették.

VIDÉK.

* (A községi illetőség elvesztése.) A közgazgatási bíróság ma Wekerle Sándor elnöklése alatt ülést tartott, melyen Rád András bécsi lakosnak egy kérvényével foglalkozott. Ez alkalommal a belügyminiszterrel szemben elvi jelentőségű határozatként kimondta, hogy aki elveszti magyar honosságát, az községi illetőségét is elveszti.

* (Purgly Sándor beszámolója.) Enyingről írják, hogy Purgly Sándor képviselő tegnap tartotta beszámolóját a választókerület székhelyén, Enyingen, hová Kókntról, családi fészkeből, Fenyvessy főispán, Besseney Ferencz képviselő, Reé Jer szabadelvű párti elnök, Tóth Kálmán és több elvbartárja kíséretében vonult be. Purgly közel egyórai

tetszéssel fogadott beszéddel számolt be választóinak. A kiegyezésről nyilatkozva, a közös vámterület hívének vallotta magát; akarja a közgazdasági egyvívartozandóság fentartását, de csak nemzeti és közgazdasági érdekeink megóvása mellett akarja a békét és nem a magyar alkotmány árán. Biztosította a választókat, hogy a kormány tagjainak kipróbált hazafisága és közgazdasági érdekeink iránti élénk érdeke szabja meg az utat a kiegyezési kérdések elintézésére körül, kilátásba helyezte, hogyha alkotmányos uton, amint ez előre látható, Auszriával megegyezni nem lehet, elvi alapon az önröndelkezés mellett hozzuk meg a szükséges törvényeket. Jelezte, hogy további provizorium nem lesz és hogy akár szerződéses, akár adminisztratív jellegű intézkedéssel fognak megoldani a közgazdasági kérdések, a magyar alkotmányon csorba ejteni nem fog. A tetszéssel fogadott beszámolót Moharos Péter, Eöyng város bírja köszönte meg. Ezek után a nagyszámban egybegyűlt választók Bessenyei országgyűlési képviselőt kívánták hallani. Bessenyei erre nagyszabású beszédet mondott, melyben leginkább a néppárti politika ellen és a szocializmus ellen foglalt állást. Végül üdvözölte a jelenlevő főispánt és köszönetet mondott a kerületnek, hogy Purglyban az országos szabadelvű pártnak igazi hű liberális harcra adott. A beszédeknek több száz terítékű társasbéd követte, melynek során több lelkes felköszöntőt mondtak.

* (A verscezl árvaszék rendezése.) Verscezlről írják: A város törvényhatóságának Pálffy főispán elnöklése alatt tartott mai közgyűlésén felolvasták a belügyminiszter rendeleteit, melyeket az árvaszék rendezése ügyében intézett a városhoz. Ennek kapcsán két új állást rendszeresítettek és pedig egy aljegyzőt 1240 forint fizetéssel és lakbérrel és egy árvaszéki számviteli állást 980 forint fizetéssel. A közgyűlés ezután a városi kórházra szavazóvezetői szavazott meg s a tervek elkészítésével a városi mérnöki hivatalt bízta meg. A közgyűlés legérdekesebb tárgya az a felfedezés, hogy több mint husz év óta 930 hold városi földdel többet mutatnak ki a vagyoni leltárban, mint amennyit a kataszter kimutat. Verscezl városának ugyanis a kataszter szerint 11346 hold földje van, a vagyonleltárban pedig 12276 hold szerepel. A közgyűlés kimondta, hogy új felméréseket fognak eszközölni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— A pénzügyminiszterium családja. Nagy felhűnést keltett a nyáron, mikor Bozók Károly nyugalmazott pénzügyminiszteri ellenőrt, aki a budai társasélet számottevő tagja volt, letartóztatták. Bozók gavallérosan élt, fogatot tartott és színésznőkkel szeretkezett, a pénzt pedig mindehhez bűnös uton szerezte. Ez évi május 1-én fedezték fel a pénzügyminiszteriumban, hogy a jeles férfi, aki maga is nyugdíjas volt — kilencz nyugdíjat huz. Amíg hivatalban volt, az ő kezén mentek keresztül a nyugdíjasok nyugtái, s úgy manipulált, hogy meghalt nyugdíjasokat tovább is előkként szerepeltetett. Így aztán a saját nyugdíján kívül Bozók még a Molnár János, Dörfler Alojzia, Hauser Ida, Lánosz Miksáné, Tornay Emma, Terogcsics Katalin, Petzold Károly és Lassu Viktória neveire utalványozott nyugdíjakat zsebelte be hosszabb időn keresztül. Üzemeihez szüksége volt az illetők életbenlétét igazoló bizonyítványokra, amelyeket részére az I. kerületi előjárásnál, ahol őt ismerték, akadálytalanul adták ki. Nem is sejtették, hogy az urilábon élő Bozók közönséges csaló és hamisító. Befejeztetve a vizsgálat, a törvényszék most tizenegy közokirathamisítás és nyolcz csalás bűntette miatt helyezte vád alá Bozókat, aki kijelentette, hogy megnyugszik a bíróság határozatában. Így már legközelebb sorra kerül a végtárgyalás, melyre a bűnös ember dr. Vaisz Sándor ügyvédet kérte fel védőjéül. A tárgyalásra egész sereg tanut idéznek meg.

— Megsértett egyfeti elnök. Hofbauer Ede ácsmester betegeskedett a nyáron, de azért nem kellett nélkülöznie, mert tagja volt az I. székesfővárosi játékosági egyesületnek, amely ilyenkor „táppenz” címén segíti tagjait. Az ácsmester elment az egyesület helyiségébe, ahol szó nélkül kezébe adtak egy hétre való járulék fejében öt forintot. Hofbauer keveselte az öt pengőt s mikor azt felelték neki, hogy nem adhatnak többet, gorombászkodni kezdett.

— Menjen haza most, jó ember — csitította Schultheisz Mór elnök — majd utána néztek a dolgának.

— Nekem azt mondta az ügynök a felvételkor, hogy heti nyolcz forintot fognak adni.

— Hát hazudott az a gazember!

— Akkor maga is gazember, svindler, felelte Hofbauer az elnöknek s hogy nagyobb nyomatéka legyen, ugyanezt másnap egy nyílt levelező lapon is megírta Schultheisznak. A megsértett elnök jelentette Hofbauer a büntető járásbírósnál, ahol ma tárgyalta dr. Schmidt Albin bíró a panaszt. Miután a tanuk beigazolták, hogy a vádlott minden igaz ok nélkül sértegette Schultheiszt, a bíró Hofbauer husz forint pénzbüntetésre, esetleg két napi fogházra ítélte. Az elítélt felebbezett.

— A törvénykezési szünet vége. A királyi kurián és a budapesti királyi ítélőtáblán a mai napon véget ért a törvénykezési szünet. Az egyes tanácsok ma már összeültek tanácskozássra, s rendszer szokás szerint végezték dolgaikat. Szabó Miklós, a kuria elnöke tegnap átvette a kuria vezetését Czorda Bódog másodelnöktől, aki most folytatja szabadságát. A királyi ítélőtábla ügyeit a betegesen fekvő Vértessy Sándor helyett Sárkány József másodelnök vezeti.

A királyi táblán ma délben Sárkány József elnöklésével összesülést tartottak a tábla tanácsai. Az elnök üdvözölte a szabadságukról visszaérkezett bírákat, s azután elhatározta indítványára a teljes ülés, hogy Vértessy Sándort, a tábla elnökét ért baleset fölött általánosan érzett ószinte részvétet Sárkány József elnök a beteg elnöknek tolmácsolja. A teljes ülés további tárgya volt a szüneti tanácsok működésére vonatkozó elnöki jelentés, melyből kiemeljük a következő adatokat: A szüneti tanács részére kiosztott összesen 193 ügydarab, a szünet alatt érkezett 788 ügydarab, elintézendő ügydarab volt tehát összesen 981. Ebből elintézték a szüneti tanács 704-et, a hátralék tehát 261 ügydarab. 1897. évről maradt 2818 elintézetlen darab. Ez évben beérkezett összesen 19361 ügydarab, elintézésre várt tehát összesen 22179 ügydarab. Ebből elintézték augusztus 28-ig, ülésben 10588-at, ülésen kívül 7062 darabot. A hátralék így összesen 4529 darab.

— A kőbányai rablógyilkos. A múlt héten Kőbányán történt rablógyilkosság tettese, Kandolin Vilmos gyári munkás minden szőpítgetés nélkül beismerte a bűnt. Azóta, hogy átkísérték a törvényszékhez, Papp Sándor vizsgálóbíró többször kihallgatta és a gyilkos töredelmesen megvallotta, hogy pénzt akart rabolni és ezért kereste fel éjjel Hubereket. Tudta, hogy Huber Antal éjszaka a gyárban dolgozik s az asszony bebocsátja, ha arra kéri, hogy engedje náruk tölteni az éjszakát. Mikor már mindenki aludt, a konyhából egy fejszét szerzett s azzal több csapást mért a szegény alvó asszonyra, aki tudvalóval életben maradt.

— Mikor azt hittem, hogy már halott, a ládafiából kiszedtem a pénzt s elmentem — tette hozzá.

A gonosztevő összesen tizenhét forintot talált, ennyit követelt el a legborzasztóbb bünt. A kihallgatások befejeztével a bíró, megfelelően az ügyesség indítványának, elrendelte Kandolinnal szemben a vizsgálati fogságot s így folyik most ellene tovább a vizsgálat rablás és gyilkosság kísérlete címén. A gyilkos kijelentette, hogy nem is felebbez a határozat ellen, aztán meg nem kell neki még védőügyvéd sem. Persze, mert a törvény így rendel, hivatalból mégis kap majd védőt.

Pállik-Eszterházy pör.

Közel nyolcz esztandeje, hogy Pállik Béla festőművésznek a nemrég elhunyt gróf Eszterházy Miklós ellen egy, huszezer forintos pere folyik. A festőművész ugyanis, mint színigazgató és a festészeti iskola vezetője volt alkalmazva a grófnál Tatán. Ebben a működésében évi 2400, majd 3000 forintos fizetést húzott.

Két évig volt a grófnál, mondhatni udvari művész, amely idő három alatt falfestményt is készített, két tájképet. Fraknó várát, Nordkircheent és a tatái várszínház mennyezetét, meg egy figurális képcsoportozatot. Mikor állásától, a gróf kívánságára megvált, követelte e festmények díját, amit a gróf megtagadott oly indokolással, hogy miután Pálliknak fix fizetése volt, azokért külön díjazást nem igényelhet, annál kevésbbé, mert távozására alkalmával végkielégítést is kapott.

A művész pört indított, amelyben a három falfestményért négyzetméterenként száz forintot, összesen huszezerharmincz forintot követel. E keresetével annak idején úgy az első, mint a másodbíróság elutasította, a kuria azonban föloldotta a két alsóbírósági ítéletet és szakértők meghallgatását rendelte el annak tisztázására, vajjon a képek olyan művészi termékeknek tekintendők-e, hogy azok megfestése Pálliknak állásából folyó működési körébe, vagy azon kívül esik.

A bíróság és a gróf szakértői nyolcz-kilences ezer forintba becsülték a festmények értékét, úgy nyilatkoztak, hogy azokért Pállik külön díjazást nem követelhet. A művész szakértője hatvan-nyolcvanezer forintba becsülte a festményeket, melyek szerinte oly műheccsel bírnak, amelyet a Pállik ízetése nem egyenlített ki.

A törvényszék a művészet újlag elutasította keresetével, de a királyi ítélőtábla megváltoztatta az elsőbíróság ítéletét és a gróftól tizenkétezer kétszáz forint tőke és ezerkétszázhatvan forint perköltség megtérítésére kötelezte.

A gróf ügyvédje, dr. Nagy Dezsd a királyi kuriához felebbezett az ítélet ellen, amely Szabó Miklós elnöklése alatt tartott mai ülésén, Ádám András előadása alapján foglalkozott az ügygel. Hosszas tanácskozás után a kuria alperesnek odaítélte a főesküt arra, hogy a festményekre vonatkozólag semmi külön megállapodás nem történt Pállikkal. Ha alperes letezi erre a főesküt, úgy Pállik pervesztes, ha nem, úgy köteles alperes kilenceszezer forint tőkét, ennek 1890. június 18-tól számított 6 százalékos kamatait megfizetni a 165 frt 18 krajczár perköltséggel egyetemben.

A peres gróf azonban tudvalóval a múlt évben elhunyt. Így a polgári perrendtartás 244. §-a értelmében vagy jogutódai teszik le a főesküt, vagy megállapítottnak veszi a bíróság azt, hogy az elhunyt letette a főesküt. Ez esetben Pállik pervesztes és köteles tizenöt nap alatt 1658 forint 18 krajczár perköltséget végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Ha ellenben a jogutódok nem tudnának Pállik s az elhunyt között keletkezett, a festményekre vonatkozó megállapodásról s ha a bíróság nem tekinti alperes részéről letettnek a főesküt, úgy Pállik Béla az ítélet szerint kap 9000 forintot, ennek 1890. június 18-tól számított 6 százalékos kamatait, a gróf jogutódai pedig fizetik a felmerült perköltségeket.

SPORT.

+ A jubileum-díj. A bécsi jubileum-díjra a következő lovak maradtak állva:

Tip-Top 46	Debutante 46
Gagerl 36	Hebe 36
Busserl 36	Or-dur 46
Moring 36	Gaspilleur 36
Szolgabíró 46	Lulu 36
Cousine 36	L'Astro 46
Kirsche 46	Longchamps 36
Czigánylegény 56	Feldherr 36
Pressburg 36	Nickerl 36
Áruló 36	Statesman 46
Komámasszony 36	Maikönig 36
Palnatokl 46	Insel 36

+ A nagy freudenauai handicap. A szeptember 4-én Bécsben lefutandó nagy freudenauai handicapra ma volt a bánatjelentés. E versenyre a következő lovak maradtak állva:

Tip-Top 46	65 kg.	Fóth Park 36	50 kg.
Szolgabíró 46	60	Katinka 46	49
Hebe 36	58	Tripoteuse 46	49
Primula 36	56	Jasmin 46	47
Barinkay id.	55	Cousine 36	46.5
Duna 36	54	Toll 36	46.5
Köpe 46	54	Alpár 36	45
Musst 56	41	Dalfy 36	43
Aldomás 36	50	Félenk 36	42.5
Shannon 36	50	Sorgenkind 36	42.4
Gaspilleur 36	50		

+ Torna- és kerékpárverseny. Békés-Csabán szeptember 11-én az ottani torna-egylet fennállásának tizéves jubileumára országos torna- és kerékpárverseny lesz. A mozgalmasnak ígérkező ünnepély vednökeiül Zeilinszky Mihály államtitkár, Csabá, város országgyűlési képviselőjét, Lukács Györgyöt, Békés vármegye főispánját, Boliczey István nyugalmazott főispánt, végül Berzeviczy Albert képviselőházi alelnököt kérték föl.

Budapesti lóversenyek.

(Utolsó nap.)

A budapesti nyári meeting mai, utolsó napján nem nagy közönség nézve végig a versenyeket. A programon sem voltak érdekes futamok. A meglepetésekben mai napon sem volt hiány. Az első és második futamot kivéve az összes futamokban elhanyagolt lovak győztek. Különösen meglepetéssel végződött a kétévesek eladóversenye, melyben Mary Agnes volt a győztes. A 16 győzelme után az öt forintos helyen 5-re 73 forintot, az egyforintos helyen 104-at és a 30 krajczáros helyen 196 forintot fizetett a totalisateur. A főfutamban, az állvány-handicapben Kelet volt az első Kópé és Primula ellen. A favorit Cousine egy pillanatig sem volt versenyben. Az utolsó versenyt, melyben Ladro győzött, nagy sötétségben futották, úgy, hogy csak a távoszlópnál lehetett látni, hogy melyik van elől.

A részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek díja. Díj 3000 korona. Távo-
ság 2000 méter.

1. Báró Harkányi A. Marasca 53 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Dreher A. Bibereck 54.5 kilogramm, lovagolta Bulford S.
3. Gróf Festetics T. Ste Nitouche 53 kilogramm, lovagolta Adams.

Futott még: Gróf Andrassy T. Jutalom 53 kilo-
gramm, lovagolta Gilchrist.

Bírói ítélet: Két és fél hosszal igen könnyen nyerve, tíz hosszal harmadik.

Totalisateur 5:11, 1 forintos helyen 5:11. —
3 kros helyen 5:14. — Helyrefogadások: I. 25:36.
II. 25:42.A többi 16 quotája győzelem esetén: 5:19,
Ste Nitouche, 5:21 Bibereck, 5:25 Jutalom.Könyvfogadások: 1 1/4 reá Marasca, 3 Ste Ni-
touche, 4 Bibereck, 5 Jutalom.Versenyérték: 1970 korona, 410 korona a má-
sodíknak.II. Nyeretlenek gátversenye. 2000 korona.
Távolság 2400 méter.

1. Gróf Eszterházy M. Rabenvater 69 kilogramm, lovagolta May.
2. Dreher A. Billnitz 60 kilogramm, lovagolta Wheeler.

Bírói ítélet ötnegyed hosszal könnyen első.
Totalisateur 5:6. — 1 frtos helyen 5:6.
— 30 kros helyen 5:7.

Billnitz quotája győzelem esetén: 5:14.

Könyvfogadások: 2 1/2 reá Rabenvater, 2 Billnitz.

Versenyérték: 1950 korona, 470 korona a má-
sodíknak.III. Állvány-díj. Handicap. Díj 8000 korona.
Távolság 2400 méter.

1. Blaskovich E. Kelet 56 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Egyedi A. Kópé 53.5 kilogramm, lovagolta Griffiths.
3. Mr. Siltón Primula 56.5 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Gróf Festetics T. Crampon 54.5 kilo-
gramm, lovagolta Barker. Gr. Andrassy T. Jason 53.5 kilo-
gramm, lovagolta Gilchrist. Báró Harkányi A. Eccles
Cross 52.5 kilogramm, lovagolta Wilton. Capt. George
Cousine 47.05 kilogramm, lovagolta Cleminson. Zangen
A. Kadmea 43.5 kilogramm, lovagolta Sands. Lovag
Lederer S. Dalfy 43 kilogramm, lovagolta Slack.A korlát mellett belül Kadmea, Jason, Dalfy,
a közepén Crampon, Kópé és Kelet, kívül pedig
Eccles Cross és Primula helyezkednek el.

Második kísérlet után Cousine ugrik el a vezetéssel, mögötte Dalfy és Kópé galoppoznak, nyolcz hosszal hátrább Kadmea, Jason, Crampon, Kelet és Primula haladnak. A 2000 méteres startnál Jason az utolsó helyre esik vissza, a többiek megtartják helyeiket s úgy haladnak a viztoronyig, hol egy csomóvá tömörül a mezőny. A rövid oldalon Kópé, Kadmea és Crampon vannak elől, de már az egyenesben Crampon visszaesik s helyébe Kelet nyomul fel. A távoszlópnál Kadmea, Kópé, Primula és Kelet egy vonalban haladnak. A rest Kópé ostar alatt halad, míg Kelet egész könnyen megy az élre s nagy stílusban győz Kópé és Primula ellen. Jason rossz utolsó. A többi feltartva.

Bírói ítélet: Egy hosszal könnyen nyerve, fél
hosszal harmadik.Totalisateur: 5:30. — 1 frtos helyen 5:31.
— 30 kros helyen 5:37. — Helyrefogadások: I. 25:60.
II. 25:73. III. 25:62.A többi 16 quotája győzelem esetén: 5:19
Cousine, 5:26 Crampon, 5:37 Jason, 5:39 Pri-
mula, 5:47 Kópé, 5:57 Dalfy, 5:73 Kadmea, 5:92
Eccles Cross.Könyvfogadások: 2 1/2 reá Cousine, 5 reá Crampon és Ke-
let, 6 Eccles Cross és Primula, 7 Jason, 8 Kópé, 10
Dalfy, 12 Kadmea.Versenyérték: 8000 korona, 1513.5 korona a má-
sodíknak, 2062.5 korona a harmadíknak, 100 korona
az egyleti pénztárnak.IV. Beatan-handicap. Díj 2000 korona. Tá-
voiság 2000 méter.

1. Miklósfalvi ménes Wagner 58.5 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gr. Kinsky Z. Iliis 53.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.
3. Gr. Hunyady J. Wilful 60 kilogramm, lovagolta Poole.

Futottak még: Capt. Gaston Ladrone 58.5 kilo-
gramm, lovagolta Barker. Gr. Eszterházy M. Franciaia
Mulató 56 kilogramm, lovagolta Cleminson. Krausz L.
Trianon 47 kilogramm, lovagolta Peasnell. Rohonczy G.
Etuska 48.5 kilogramm, lovagolta Marsh.Bírói ítélet: Egy hosszal biztosan nyerve, fél-
hosszal harmadik.Totalisateur: 5:25. — 1 frtos helyen 5:27.
— 30 kros helyen 5:27. — Helyrefogadások: I.
25:49. II. 25:40.A többi 16 quotája győzelem esetén: 5:14 Iliis,
5:27 Franciaia Mulató, 5:31 Wilful, 5:48 Ladrone,
5:58 Trianon, 5:67 Etuska.Könyvfogadások: 2 Iliis, 3.5 Wagner, 4 Franciaia
Mulató, 6 Wilful, 8 Etuska és Trianon, 12 Ladrone.Versenyérték: 1960 korona, 600 korona a má-
sodíknak, 60 korona az egyleti pénztárnak.V. I. osztályú eladóverseny. Díj 4000 korona.
Távolság 1600 méter.

1. Lovag Dittl K. Erbprinz 50 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Gróf Batthyány E. Álmos 54 kilogramm, lovagolta Huxtable.
3. Gróf Degenfeld J. Gohér 55 kilogramm, lovagolta Barker.

Futottak még: Gróf Andrassy T. Veloce 48.5 kilo-
gramm, lovagolta Gilchrist. Gróf Arco-Zinneberg
Mauritius 54.5 kilogramm, lovagolta Peake. Mr. Siltón
Brigand 54.5 kilogramm, lovagolta Adams.Bírói ítélet: Kűzdelem után egy hosszal nyerve,
három hosszal harmadik.Totalisateur 5:37. — 1 frtos helyen 5:32. —
30 kros helyen 5:25. — Helyrefogadások: I. 25:70.
II. 25:44.A többi 16 quotája győzelem esetén: 5:14 Ál-
mos, 5:20 Mauritius, 5:31 Brigand, 5:33 Gohér,
5:46 Veloce.Könyvfogadások: 2 Álmos, 3 Erbprinz és Mauri-
tius, 4 Gohér, 5 Brigand, 7 Veloce.Versenyérték: 3950 korona, 380 korona a má-
sodíknak.

A győztesre ajánlat nem történt.

VI. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 ko-
rona. Távoiság 1000 méter.

1. Jankovich B. Gy. Mari Agnes 55.5 kilogramm, lovagolta Hesp.
2. Gróf Wenckheim D. Csillám 57 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Gróf Andrassy T. Pöszméte 50.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Futottak még: Gróf Degenfeld J. A la grecque
50.5 kilogramm, lovagolta Sharpe. Mr. Dorryt Plaisir-
chen 48.5 kilogramm, lovagolta Sands. Gróf Festetics
T. Florie 48.5 kilogramm, lovagolta Marsh. Báró Kö-
nigswarter H. Pacsirta 55.5 kilogramm, lovagolta
Adams. Krausz L. Zsuzsi 50.5 kilogramm, lovagolta
Peake. Mr. Lincoln Junius 52 kilogramm, lovagolta
Travniesek. Mr. Lincoln Györgyike 50.5 kilogramm, lo-
vagolta Cleminson. Péchy A. Masque 50 kilogramm,
lovagolta Poole. Báró Springer G. Luczifer 52 kilo-
gramm, lovagolta Hyams. Gróf Teleki J. Katicza 50.5
kilogramm, lovagolta Wilton.Bírói ítélet: Másfélhosszal könnyen nyerve, egy
hosszal harmadik.Totalisateur: 5:73. — 1 frtos helyen 5:104.
30 kros helyen 5:196. — Helyrefogadások: I. 25:183.
II. 25:140.A többi 16 quotája győzelem esetén: 5:18 Pa-
csirta, 5:36 A la grecque és Zsuzsi, 5:42 Györ-
gyike és Junius, 5:53 Masque, 5:54 Csillám, 5:67
Luczifer, 5:112 Plaisirchen, 5:120 Pöszméte, 5:155
Katicza, 5:228 Florie.Könyvfogadások: 2 Pacsirta, 4 Zsuzsi, 5 A la
grecque, 6 Györgyike és Mari Agnes, 7 Csillám, Florie,
Luczifer, Masque és Plaisirchen, 10 Junius, 12 Katicza
és Pöszméte.Versenyérték: 1970 korona, 470 korona a má-
sodíknak.

A győztesre ajánlat nem történt.

VII. Nursery Beatan-Handicap. 3000 korona.
Távolság 1000 méter.

1. Lovag Lederer S. Ladro 49.5 kilogramm, lovagolta Peake.
2. Capt. Gaston The Winnings 58.5 kilogramm, lovagolta Poole.
3. Dreher A. Sardelle 46.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futottak még: Geist G. Gyémánt 58.5 kilo-
gramm, lovagolta Sharpe. Mr. Lincoln Duca 57.5
kilogramm, lovagolta Hyams. Báró Harkányi Cromwell
56 kilogramm, lovagolta Barker. Gróf Wenckheim D.
Imperieuse 54.5 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf
Festetics P. Tudom 53.5 kilogramm, lovagolta Hux-
table. Mr. Blue Green Inconnue 53 kilogramm, lovagolta
Gilchrist. Gróf Teleki J. Pehely 49.5 kilogramm, lo-
vagolta Miine.Bírói ítélet: Félhosszal könnyen nyerve, há-
romnegyedhosszal harmadik, nyakhosszal negyedik.Totalisateur: 5:24. — 1 frtos helyen 5:26. —
30 kros helyen 5:33. — Helyrefogadások: I. 25:47.
II. 25:133. III. 25:46.A többi 16 quotája győzelem esetén: 5:23
Duca, 5:27 Sardelle, 5:31 Pehely, 5:36 Gyémánt,
5:64 Imperieuse, 5:79 The Winnings, 5:118 Crom-
well, 5:141 Inconnue, 5:175 Tudom.Könyvfogadások: 2 Sardelle, 3 Duca, 4 Ladro,
5 Gyémánt, Imperieuse és Pehely, 8 Cromwell, 12 In-
connue, The Winnings és Tudom.Versenyérték: 2960 korona, 820 korona a máso-
diknak, 160 korona az egyleti pénztárnak.

A lovaregylet nyilatkozata.

Gróf Degenfeld Imre, a magyar lovaregylet versenyigazgatóságának tagja — a „Nemzet“ egyik tudósítójának a legutóbbi gyanus lovaglásokról a következőket mondotta:

— Valahányszor előfordul, hogy egy futam eredményére nézve gyanu merül fel, ami egyszer-mászor megesik, az igazgatóságnak első dolga, hogy a bookmakerek könyveit bekérje és megvizsgálja, mert ha csálnak, azért teszik, hogy fogadások révén nyerjenek. A Királyné-díj után se mulasztotta el az igazgatóság, hogy a könyveket bekérje. A könyvekből pedig kiderült, hogy Schosberger lovára könyvre egyetlenegy 1000 forintos fogadást kötöttek 10.000 forint ellenében. Megfogadta pedig a lovat egy manheimi bankár, de ez is csak fedezetképen Buserl-re és Debutantera elhelyezett fogadására. Magam láttam a táviratot, szólt a gróf, amelyben a bankár csak az esetre ajánlotta a fogadást, ha a bookmaker a másik két lóra való „kupli“-fogadását szintén elfogadja. Könyvre többen a lovat nem fogadták. Kézpénzben szintén egyetlenegy fogadás történt a lóra a bookmakereknél — 200 forintra. Hát lehetséges ezt a győzelmet előkészített manővernek minősíteni? Hiszen a lovat még a totalizátornál sem fogadták, különben nem fizetett volna 136 forintos oszlatékat 5 forintra!

A gróf Hebe feltűnő formaváltozásáról így nyilatkozik:

— Minden versenyben tekintetbe kell venni a súlyviszonyokat. Igaz, hogy Hebe a budai-díjban és az igazgatósági díjban rosszul futott, de hát valószínű, hogy a jockeyja nem lovagolta ki teljesen, amikor látta, hogy a könnyen galoppozó Mirkót, illetőleg Gonoszt elérnie úgy sem sikerült. Lehet, hogy ha kilovagolják, közelebb kerül a győzteshez.

Kijelenti továbbá, hogy a meeting alatt egyetlenegyszer sem merült fel gyanu arra, hogy a lovaregylet igazgatósága jockey ellen vizsgálatot indítson. Felhozta például Perle Rose futását. Erre nézve így nyilatkozik:

— Perle Rose kétszer futott. Először helyre se jött, másodszor első lett. Eltekintve attól, hogy a távoiság a két futamban más-más volt, a bookmaker könyveiből kiderült, hogy akkor, mikor a ló utolsó lett, a saját istállója is megfogadta, amikor első lett, nem fogadták. Sok szó folyt Angely futása miatt is. Báró Springernek ez a kétéves szintén kétszer futott. Először utolsó lett, aztán elsőnek érkezett be. Nos hát az nem ritkaság, hogy kétéves ló nem mutatja mindjárt első futása alkalmával valódi formáját. Ime épen abban a versenyben, amelyben Angely nyert, az én lovam — Dondolo — lett második. Pedig nagyra tartom azt a lovat s bizom is benne veresége dacára. Lehet különben, hogy a versenyt a harmadíknak beérkezett Harriet nyeri meg, de ez a ló kőhögött s ez késcu jutott trénerre tudomására, különben nem indítja. Sokat kifogásolták még Gramaldi futását, mely Cleminsonnal hátán a minap a távoszlóptól kezdve lemaradt. Lemaradt azért, mivel egy másik ló lovása nekilovagolt. Ilyet pedig készakarva egy jockey se tesz. Mert első sorban is a saját nyakát veszélyezteti.

— A lovaregylet igazgatósága összehívatta legutóbb az összes jockeykat és figyelmeztette őket arra, hogy minden könnyelmű lovaglást szigorúan megtorol, sőt egyeseknek még nagyobb nyomatókkal is kijelentette, hogy gondatlanság esetén elvesztik lovaglási engedélyüket.

EGYESÜLETEK.

A munkások érdekében, A nemzeti demokráta-körben az idén ismét ingyenes munkásképző tanfolyamot nyitnak. Több egyetemi tanár, író és országgyűlési képviselő fog hetenkint kedden, csütörtökön és szombaton esti 8 órakor a Kőr Baross-utcai helyiségében tudományos, de azért népszerű előadást tartani a nemzetgazdaság, jogtudomány, világ- és nemzeti történelem köréből. Az előadások, illetve felolvasások ingyenesek. Eddig bejelentettek előadásait: Herczegh Mihály egyetemi tanár, K. Jónás Ödön egyetemi tanár, Lehoczky Antal országgyűlési képviselő, dr. Horváth János, dr. Frenkel Sándor és mások.

A nemzeti szövetség Zentán. Az országos nemzeti szövetség már egyévi fennállása alatt is szép eredményeket ért el Zentán. Az ottani fiók szeptember 14-én diszközgyűlést tart. Ez alkalomból nagy népnövekedést is rendeznek. A gyűlésre több országgyűlési képviselő is lerándul. A központ képviseletében lemennék: Herczegh Mihály egyetemi tanár, dr. Kriváczy Géza miniszteri titkár, Komlóssy Ferenc, Lehoczky Antal, Barabás Béla, Kovács Pál országgyűlési képviselők, valamint a bácsamegyei országgyűlési képviselők is.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kinevezések. A marosvásárhelyi királyi titkárság elnöke Buda János pankotai lakos végzett joghallgatót a marosvásárhelyi királyi titkársághoz kinevezte díjaz joggyakorlóvá, a tordai magyar királyi pénzügyigazgatóság Albon Sándor végzett tanuló a tordai magyar királyi adóhivatalhoz díjazott gyakorlóvá, ideiglenes minőségben, Petcan Manó végzett tanuló a tordai magyar királyi adóhivatalhoz díjazott gyakorlóvá, ideiglenes minőségben, a máramaros-szigeti királyi törvényszék elnöke Gazda István máramaros-szigeti lakost a máramaros-szigeti királyi törvényszékhez III. ad osztályú hivataloszállású névezte ki.

Magyar név. Fleckhammer Elemér szatmári lakos Csomor-ra, kiskoru Pollák Leó, Ödön, Tibor és Blanka karánsebesi lakosok Pető-re, kiskoru Schlesinger Jakab nagyvárad lakos Sipos-ra, kiskoru Schlesinger Adolf vihnye peszerényi lakos Sós-ra, Klein Margit okleveles polgári iskolai tanítónő eperjesi lakos Keményre, kiskoru Mari Ilona makói lakos Horvátra, Tizikker József pannonhalmi szent Benedek-rendi tanár és kiskoru Tizikker János pannonhalmi szent Benedek-rendi tanárjelölt papnövekedő Tihanyi-ra, Dienszt József budapesti lakos Dallo-ra, Kohn Ignác esztergomi lakos, valamint kiskoru gyermeke Blanka Kálmán-ra, Friedmann József pénzügyi fővizsgáló volóczy lakos Fenyvess-re, kiskoru Braun Ilona budapesti lakos Birkó-ra, kiskoru Bergl Gyula budapesti lakos Békés-re, kiskoru Friedmann Miksa kassai lakos Balog-ra, Roth Fülöp szegedi lakos, valamint kiskoru gyermekei Janka, Nina, Olga, Margit és Ilolya Rézaira, Les-tach Márton Nagy-Igmond államosító magyar királyi csendőr Losoncra, Izrael Sámuel nagyvárad lakos Imreire, Schindellár Vilmos ceglédi lakos, valamint kiskoru gyermekei Anna és Teréz Somogyira, Zsagrin Izrael László máv. hivatalnok gyöngyösi lakos Zsoldosra, kiskoru Weisz Móricz máv. bábos hatvani lakos Fehérré, Hammer Samu máv. alművezető kaposvári lakos Havasra, Wolff Viktor máv. állomás felügyelő bikityi lakos Farkasra, Sebwig Károly máv. mozdonyvezető budapesti lakos Szigetvárra, Krizsik János máv. pályőr budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Mihály és Erzsébet Kovácsra, Ha József máv. pályőr budapesti lakos Agostonra, Csicsmány István máv. pályőr budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Ilona Csaplárra, Bujánszky János máv. pályőr budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei József és Rozália Bátorra, Schönfeld Ferencz máv. pályafelügyelő budapesti lakos Somogyira, Kmel Albert máv. pályafelügyelő budapesti lakos, valamint kiskoru gyermekei Béla és Géza Kertészre, Hardhaber Lajos máv. pályafelügyelő budapesti lakos, valamint kiskoru fia Károly Hajósra, Beretta György János máv. kezelő díjnok budapesti lakos Borsodira változtatták át vezetőneveiket a belügyminiszter engedélyével.

Árverések a fővárosban. Müller Károly ingóságai Lipót-körút 2. szeptember 2. Singer László és fia cég ingóságai Teréz-körút 25. augusztus 31. Horovitz Bertalan ingóságai Dob-utca 87., Gyár-utca 11. és Proféta-utca 5. augusztus 31. Fein Ignác ingóságai Lovag-utca 13. augusztus 31. Baumfeld Mátyas ingóságai Erzsébet királyné-ut 45. szeptember 6. Baumgartner József ingóságai Vörösvári-utca 146. augusztus 31. Horváth Ferencz ingóságai Öhegy 3237. augusztus 31. Dávid János ingóságai Andrássy-ut 61. szeptember 20.

A vidéken. Plavits Milán ingatlanai Zomborban szeptember 26. Özv. Földváry Jánosné ingatlanai Szűcsi (Gyöngyös) községhez tartó október 3. Dimitrievics György ingatlanai Török-Becsén október 6. Vajcs János ingatlanai Faldörszallas (Kun-Szt.-Miklós) községhez tartó szeptember 19. Bachrach Viktor ingatlanai Zomborban október 28. Hajós Zsigmond ingóságai Ceglédre szeptember 9. Nagy Balázs ingóságai Kecskeméten szeptember 2. Glück Sámuelné ingatlanai Nyírbátorban szeptember 14. Ifj. Baranyi Miklós ingóságai Farkasfalván (Halm) szeptember 10. Goldstein László ingóságai Egerben szeptember 14.

Pályázatok. A nagy-szalontai (Nagy Váradi) adóhivatalnál adótitkári állásra, a sátor-ujhelyi járás-bírósnál iróki állásra, a szabadjai törvényszéknel aljegyzői állásra, postamesteri állásra Zsidóváron (Kraszó-Szörény vármegyénél) lehet a folyamodásokat benyújtani.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, augusztus 30. (C. T. B.)

	aug. 30.	aug. 29.
	cents	cents
Buza szeptemberre	69 ¹ / ₈	69 ¹ / ₈
decemberre	66 ³ / ₈	66 ³ / ₈
Tengeri szeptemberre	37 ³ / ₄	34 ¹ / ₂

Chicago, augusztus 30. (C. T. B.)

	aug. 30.	aug. 29.
	cents	cents
Buza szeptemberre	64 ³ / ₈	64 ¹ / ₈
Tengeri szeptemberre	30 ¹ / ₈	30

Mezőgazdaság.

Nemzetközi rostaverseny. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyei gazdasági egyesülettel karöltve és a földművelésügyi miniszter támogatásával folyó évi szeptember hó 8-án nemzetközi terménytisztító gépversenyt rendez Szolnokon. A versenyre a legújabb szerkezetű bel- és külföldi terménytisztító gépek vannak bejelentve és a verseny kedvező alkalmat nyújt a gazdaközönségnek, hogy összehasonlítsa egyen a különféle szerkezetű gépek használatosságát között.

Mezőgazdaságunk a párisi kiállításon. Az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás magyar királyi kormánybiztossága nagy súlyt helyez arra, hogy Magyarország mezőgazdaságát a világ bü képet nyerjen a párisi kiállításon. A földművelésügyi miniszter széleskörű intézkedéseket rendelt el oly célból, hogy az állami gazdasági üzemek és intézmények a kiállításon mintaszertű alakban mutassák be tevékenységüket. Ezenkívül egyes nagyobb magángazdaságok üzemeltetési is be fognak mutatni, amelyeknek leírására legközelebb vissza fogunk térni.

Ipar- és kereskedelem.

Az Iparpártolás és a vasutak. A hazai vasutak és gőzhajózási vállalatok 1897. évi szükséglete a most közzétett kimutatás szerint 50,101,952 forintot tett, mely összegből 45,154,516 forintot egészen a hazai ipar fedezett. Az utóbbi évek idevonatkozó statisztikája a „Magyar Ipar” közlése szerint a következő érdekes arányt mutatja:

	hazai	külföldi	összesen
1887-ben	13,688,725	2,904,963	16,593,688 forint
1888-ban	19,865,473	3,018,845	22,884,318
1889-ben	21,075,279	3,752,736	24,828,042
1890-ben	25,608,111	5,156,755	30,764,866
1891-ben	30,466,386	4,485,192	34,951,678
1892-ben	25,262,141	5,960,527	31,222,668
1893-ban	36,085,043	4,510,184	40,595,227
1894-ben	36,418,098	4,945,002	41,363,100
1895-ben	39,296,839	4,825,501	44,122,340
1896-ban	48,031,155	6,319,093	54,350,248
1897-ben	45,154,516	4,967,436	50,121,952

megrendelés

	hazai	külföldi
1887-ben	83	17
1888-ban	87	13
1889-ben	85	15
1890-ben	84	16
1891-ben	87	13
1892-ben	80-9	19-1
1893-ban	88-9	11-1
1894-ben	88	12
1895-ben	89-1	10-9
1896-ban	80-4	11-6
1897-ben	90-1	9-9

E számok két igen érdekes és öröndetes tényt mutatnak. Az egyik az, hogy a magyar vasutak szükséglete tíz év alatt tizenhat és félmillió forinttal háromszorosan emelkedett s hogy a növekvő beszerzés dacára a külföldi cikkek százaléka 19-1-ről 9-9-re apadt le. Ennek oka az, hogy főleg a magyar államvasutak nagy gondnal és lelkiismeretességgel igyekeznek a miniszternek a hazai ipar pártolására vonatkozó utasításait követni, de a kereskedelmi miniszter is gyorsan és következetesen intézi el az iparügyi bizottságnak javaslatait.

Agytoll. A lefolyt vásárhoz mintegy 300,000 kilogramm agytollat hoztak fel a vidékről és mondhatjuk, hogy e tekintélyes mennyiség messze túlhaladta a helybeli vétek várakozását. Ez, valamint ama körülmény, hogy a vásár csak kevés idegen vevő látogatásának öröndelt, a vásárlóhoz fűzött remény, hogy az árak tetemesen emelkednek, nem valószínű meg, sőt újabb árcsökkenést kellett tapasztalunk. Az olcsóbbodás a 110 forinton felüli árnál mintegy 4-5 forintot, az olcsóbb fajtaéknál körülbelül 2-3 forintot tett az utolsó Medárd-napi vásár jegyzéséhez viszonyítva és ez különösen a vásár második napján jutott kifejezésre. Jegyzéseink a következők. Kopasztott toll: Elsőrendű

130-140 forint. Secunda 110-130 forint. Alárendelt 90-110 forint. Pehely: Elsőrendű 180-200 forint. Secunda 160-180 forint 56 kilogrammonként. Nincs kilátás arra, hogy az üzlet irányzata a jövő hetekben szilárduljon és ezért a gyűjtőknek ajánlható, hogy a vásárlásban elővigyázatosságot és higgadságot tanúsítsanak. A következő vásár november hó 4-kén kezdődik.

Budapesti borvásár. (Vásári jelentés.) Az augusztusi borvásárt folyó hó 21-dikén nyitották meg a központi vásárcsarnok pinczehelyiségeiben és szeptember 3-ig fog tartani.

Eladásra felhozta:

915.34 hektoliter fehér bort,
62.45 " vörös bort,
379.75 " siller bort,

Összesen 1357.54 hektoliter bort és 198.91 hektoliter pálinkát. A küldemények legnagyobb részét hajón szállították fel Tolnamegyéből.

Eladtak a mai napig körülbelül 310 hektoliter bort és 150 hektoliter pálinkát a következő árak mellett:

fehér bort	22-24 forinton,
vörös bort	21-25 "
siller bort	17-19 "
törköly pálinkát	40-45 "

100 literenkint hordó és fogyasztási adó nélkül, meglehetősen kereslet mellett.

Az eladásra felküldött borok többnyire olasz és magyar származékú vagyításból állanak, tiszta magyar bor csak csekély mértékben van képviselve. Okát ennek abban a körülményben találhatjuk, hogy a termelőknek sok vevőjük volt, kiknek a borokat drágán eladták már otthon és ezért a mostani vásárra már igen kevés jutott.

Fizetémegszüntetések. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetémegszüntetéseket közli: Friedlander Antal Lugos; Sárkevic Ida Abrudbánya, Knapp Lujza Budapest, Havas M. Nyiregyháza; Góttlieb József K. Dees; Somogyi István Szeged.

Kőbányai sertésplacsz, aug. 30. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajczárig. Közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 57-58 kraig. Közép (páronként 251-320 kraig terjedő súlyban) 58-58¹/₂ kr. Könnyű (páronként 250 kraig terjedő súlyban; 58¹/₂-59 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kraig felüli súlyban) 57¹/₂-58 krajczárig, közép (páronként 240-260 kilogramm súlyban) 58-58¹/₂ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 57-58 krajczárig. Sertésalmszám: 1898. aug. 28. napján volt készlet 46,855 darab, aug. 29-én felhajtott — drb, augusztus 29-én elszállított 488 darab, augusztus 30-ára maradt készletben 46,367 darab. A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti konzum-sertésvásár, aug. 30. A ferencvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. augusztus 29-én érkezett 691 drb. Készlet 352 darab; összes felhajtás 1043 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 594 drb, elszállítatlan maradt 449 drb. Napi árak: 120-180 kilós 57-59 kr., 220-280 kilós 57-58-5 krajczár, 320-380 kilós 57-58-5 kr., öreg nehéz 56 krajczár, malacz 45-46 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjvásár, augusztus 30. A mai vásárra felhajtottak 358 drb. belöldi élő borju és 12 darabrugott borju. Napi árak: Belöldi borju 32-46 kr., kivételesen 48 kr. 100 kilónként.

Közlekedés.

A szerb vasutak bérbeadása. Már több ízben volt szó a szerb vasutak bérbeadásáról. Most ismét felmerül a hír, még pedig belgrádi lapokban, amelyek közlik, hogy a kormány egy banksoporttal tárgyal a bérbeadás iránt. A szerb kormány feltételei között van az, hogy a kincstárnak adassék egy 80 millió franknyi kölcsön és hogy a bérbevevő banksoport kötelezze magát a vonat-hálózat kiegészítésére.

Új vasúttársaság. Az ó-becse-nyvidék-titeli helyiérdekű vasút részvénytársaság tegnap tartotta alakuló közgyűlését és közvédelni ezután első igazgatósági ülését. A társaság alapítókéje 8,354,400 korona, mely 12,355 darab 200 korona névértékű törzs- és 29,417 darab 200 korona névértékű elősőbbbségi részvény kibocsátása útján szereztetik meg. Az első három évre az alapítók által kinevezett igazgatóság a következőképen alakult meg: elnök Szabó Jenő nyugalmazott miniszteri tanácsos, főrendiházi tag; alelnökök: gróf Leiningen Armin és dr. Vojnich István Bács-Bodrogh vármegye főispánja; tagok: Ábonyi Sándor, Boór Ákos, Fellner

Henrik, Gfrerer Miklós, Karácsony Gyula, dr. Kán Béla, Kellenffy Károly, Máj R. Miksa, Maishirn Péter, dr. Mezei Mór, dr. Mezei Sándor, dr. Pászty Jenő, Paupis Sándor, Szabó Jenő, Szájbeli Kálmán, Szemző János, Vas E. Ferencz, Vojnich István, Zákó Milán, dr. Zákó István. A felügyelő bizottság tagjairá megválasztattak: Rózsa Károly, Fehér Miksa, Grosz Lajos, Csellár István és Molnár Károly országgyűlési képviselő. Az építési munkálatok a vonalon már nagyon előrehaladt stádiumban vannak és a 104 kilométer hosszúra tervezett ó-becse-ujvidék-titeli vasut néhány hónap múlva Bács-Bodrogh vármegyének sok virágzó községét lesz hivatva az országos forgalomba belevonni.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, augusztus 30.

A határidőpiacon ma kevés forgalom volt. A szeptemberi buza ára tíz krajczárral csökkent (8 forint 27 krajczárig), a márcziusié csak 3 krajczárral (8 forint 34 krajczárig). A két terminus között fennálló report, amely tegnap már csak egy krajczárt tett, ily formán ismét mintegy nyolcz krajczárig emelkedett, jelétül annak, hogy jelenleg a hausseisták sürgetik a szeptemberi kötések márcziusra való halogatását és könnyen meglehet, hogy most már fokozatosan a rendes (20-40 krajczáros) report képződik. A többi határidők is lanyha irányzat mellett forogtak. Rozs, tengeri, zab 3-4 krajczárt veszített árából.

A készáru-forgalomban szintén kedvezőtlen volt a hangulat az árutulajdonosokra nézve. Buzából elkelt vagy 20,000 métermázsa (közötte 2000 métermázsa szerb származék) 10 krajczárral alacsonyabb áron. Eladtak továbbá néhány vagon rozst, takarmány-árpát és tavalyi tengerit 5 krajczárral hanvatlott árak mellett. Idei tengeriből 2000 métermázst vásároltak november-január hónapokban való szállítással 3 forint 40 krajczáros árban temesvári paritással. Zab tíz krajczárral olcsóbb árak mellett forogott.

Megemlékeztünk tegnap a „Neue Freie Presse“ felületes tudósításáról, amely szerint a földművelésügyi miniszterium Magyarország buza-termését egyszerre 3-2 millió métermázssal többre taksálta volna, mint eddig. Érdekes, hogy Bécsben, Prágában, sőt egész Ausztriában e felületes módon leadott hírlapi közlemény folytán még ma is abban a tévhitben vannak az érdekeltek, hogy kormányunk tényleg kénytelen volt epochalis „tévedését“ a hozamra nézve urbi et orbi töredelmesen bevalani. Ennek illusztrálásaként közöljük a bécsi Kubies-czég hétfői tudósításából a következő részletet: „A magyar miniszteriumnak tegnapi kiadott jelentése a világ gabonaterméséről, végre a magyarországi eredményt is híven mutatja be. Rövid nyolcz nap alatt 3² millió métermázssal gyarapodott tehát odaát a buzaeredmény. Elvégre gabonakereskedői körökben ez nálunk eddigelé sem volt titok, de hát mindenestre most már autentikus helyről is megerősítik, hogy a termésre nézve nem az eddigi hivatalos jelentések, hanem a forgalomban volt magánverziók feleltek meg a valóságnak. A magyar kimutatás közvetlen következménye egyébként az volt, hogy délelőtt az összes terminusok alacsonyabb árak mellett forogtak.“ — Eddig a jelentés, amelyből látjuk, hogy a bécsi újság lelkiismeretlen baklövése még a börzét is befolyásolta. És német nyelvű hírlapjaink közül, amelyek állítólag a külföldöt informálják a magyarországi viszonyokról, nem akad egy sem, mely e tévedést (fellesszük, hogy tényleg nem más) helyreigazítaná!

Ellenben annak az ötletéből, hogy egy berlini újság azzal vádol egy obskurus budapesti tőzsde-íródat, hogy ez börzejátékra csábító körleveleket küldözget szét, bő magyarázatokba bocsátkozik a budapesti tőzsde német nyelvű hivatalos organuma. Erre nézve nincs is megjegyzésünk és a dolog érdemére egyet is értünk vele. Ha azonban ezzel kapcsolatban azt írja az említett lap, hogy a budapesti börze már évek előtt intézkedett, hogy a tőzsdei választott bíróság kizárólag csak oly gabonahatáridőügyletek tekintetében itélkezik, amelyek kereskedők és termelők között létesültek, akkor laptársunk nagyon is túlló a célon, ismét

csak rosszul informálja a külföldet, mert ez egyszerűen nem felel meg a tényeknek és alig hiszszük, hogy tanácsos volna nálunk, ahol annyira elterjedt a játékdüh, ily tévhitet kelteni!

Mert a valóság az, hogy a budapesti tőzsde elmarasztalja nemcsak a termelőt és a kereskedőt, hanem a szineszt, a papot, a katonát, vagy akár kicsodát, ha gabonadifferenciákkal tartozik, mindössze csak azt határozta el az 1888-iki december 6-án tartott teljes ülésében a tanács, hogy „a tőzsdebírótság ezentul nem fog megítélni oly követelést, amely gabonahatáridőügyletek fedezet hiányában eszközölt lebonyolításából származik.“ E határozatát is akként módosította a tanács — a tőzsdetagok általános felzudulása következtében — 1889. február 15-iki teljes ülésében, hogy „a december 6-ki kijelentés nem vonatkozik oly kötésekre, amelyek bejegyzett kereskedők közt vagy oly személyekkel jöttek létre, akik gabona eladásával vagy vételével hivatásszerűleg foglalkoznak.“ Ezt a tőzsdevel oly szoros connexusban levő lapnak is tudni kellene.

A külföldi piacok közül Amerikában csekélységgel emelkedtek, az angol piacokon ugyancsak csekélységgel olcsóbbodtak az árak, Berlin, Páris változatlan.

Az Unio látható gabonakészlete kitett millió bushelekben:

	e héten	mult héten	1897-ben	1898-ban
buzában	5.92	5.85	15.47	45.18
tengeriben	16.53	16.12	27.85	14.11

Előfordult készáru-eladások.

Mennyiség métermázsa	Áru	Ár	hokolliteren- ként suly kilogramin.	Állásai hely- es megjegyzés	ár néltő 100 krajczár- kint	késsp. vagy 3 óra
500	uj buza	tiszaidéki	81	Budapest	9.30	3 hó
100	"	"	81	"	9.25	"
100	"	"	81	"	9.30	"
100	"	"	80 ⁵	"	9.40	"
300	"	"	81	átl.s.Bpest	9.15	"
150	"	"	80 ⁵	"	9.15	"
300	"	"	79 ⁵	"	9.15	"
100	"	"	78	"	9.15	"
100	"	"	77	"	9.15	"
100	"	"	80	Budapest	9.30	"
150	"	"	80	sárga Bpest	9.10	"
100	"	"	79	"	9.20	"
100	"	"	79 ⁵	kev. Bpest.	9.15	"
400	"	"	79	"	9.12 ^{1/2}	"
100	"	"	80	"	9.25	"
2500	"	"	78 ⁵	Budapest	8.90	"
500	"	"	76 ⁵	üszk. Bpest	8.40	"
150	"	pestvidéki	80 ⁵	sárga Bpest	9.20	"
150	"	"	80	"	9.10	"
100	"	"	80	átalg Bpest	9.20	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.20	"
100	"	"	80	"	9.30	"
100	"	"	79	"	9.30	"
200	"	"	80	sárga Bpest	8.60	"
100	"	"	77 ⁵	"	8.60	"
100	"	"	79 ⁵	"	9.10	"
200	"	"	81 ⁵	"	9.25	"
200	"	"	80	"	9.25	"
100	"	"	79 ⁵	kev. Bpest	8.85	"
100	"	"	78 ⁵	átalg Bpest	8.90	"
300	"	"	77 ⁵	"	8.90	"
200	"	"	77 ²	"	8.90	"
100	"	"	77	Budapest	8.90	"
100	"	"	78	sárga Bpest	9.—	"
100	"	"	78	"	8.80	"
100	"	"	78 ⁵	"	8.70	"
300	"	"	77	Budapest	8.90	"
100	"	"	79	átl. s. Bpest	8.90	"
200	"	"	78 ⁷	"	8.90	"
100	"	"	78 ⁴	"	8.90	"
100	"	"	78	"	8.90	"
200	"	"	77 ²	"	8.90	"
100	"	"	77	"	8.90	"
100	"	"	76 ⁵	"	8.90	"
400	"	f-magyar	81 ⁵	átalg Bpest	9.20	"
100	"	"	81	"	9.30	"
100	"	"	80 ⁵	"	9.30	"
100	"	"	80	"	9.30	"
200	"	"	79 ⁵	"	9.30	"
100	"	"	79	"	9.30	"
100	"	"	79	sárga Bpest	9.—	"
100	"	"	79	"	9.15	"
100	"	"	76	"	8.50	"
100	"	"	76 ⁵	"	8.55	"
100	"	bánsági	79	Budapest	9.10	"
400	"	"	77	kev. Bpest	8.60	"
200	"	"	77	"	8.60	"
2000	"	szerbiai	77	transito Bp	7.15	"
300	"	rozs pestvidéki	"	Bpest parl.	8.80	kp
100	"	"	"	Budapest	7.—	"
100	"	zab elsőrendű	"	"	5.65	"
100	"	"	"	"	5.60	"
100	"	"	"	"	5.70	"
300	"	közönség.	"	"	5.50	"
100	"	"	"	"	5.40	"
300	"	tengeri magyar	"	"	5.20	"
100	"	uj arpa takarm.	"	"	6.—	"
100	"	"	"	"	5.85	"

Gabonaforgalom:

1898. augusztus 29.

	érkezett	elszállított
	métermázsa	métermázsa
buzából	15745	511
rozsból	508	—
árpából	5383	304
zabból	2043	2048
tengeriből	100	1481

Raktárállomány:

	Készlet	Raktárban	Silos
	métermázsa	métermázsa	métermázsa
Buza	10300	20742	—
Rozs	2300	103	—
Árpa	16000	655	—
Zab	2000	—	—
Tengeri	34950	3875	—
Liszt	14800	628	—

Hivatalos készárnyjegyzések.

Áru	ó vagy uj	hokolliteren- ként suly kilograminban	100 kgr. késspénz- ára	hokolliteren- ként suly kilograminban	100 kgr. késspénz- ára
	ár	frtől	frtől	frtől	frtől
Buza	uj tiszavid.	74	8.75	75	8.55
		76	8.85	77	8.90
		78	9.—	79	9.15
		80	9.25	81	9.20
"	pestvidéki	74	—	75	8.50
		76	8.70	77	8.85
		78	8.95	79	9.10
		80	9.20	81	9.25
"	fehért.	74	—	75	8.55
		76	8.75	77	8.90
		78	9.—	79	9.15
		80	9.25	81	9.20
rozs	elsőrendű	70-72	7.—	7.10	
	másodr.	—	6.95	7.—	
árpa	takarm.	60-62	5.65	6.—	
"	szeszűz.	62-64	6.50	7.30	
"	sörfőzésre	64-66	7.50	8.50	
zab	ó	39-41	5.50	5.80	
tengeri	bánsági	—	5.20	5.25	
"	másnemű	—	5.15	5.20	
repce	uj káposzta	—	12.25	12.75	
"	másnemű	—	—	—	

Elyfordult határidőkötések.

Áru	Határidő	Délleti és déli tőzsde		Délleti tőzsde	
		Kezd.	Zár.	Kezd.	Zár.
buza	márcz.	8.34	8.45-86-37	8.35	8.34
			36-35-34	8.35	8.34
" szept.		8.33	8.32-31-30	8.30	8.28
			29-28-29	2.28	8.27
rozs	szept.	6.64	6.65-64-63	6.62-6.63	6.62
				6.62	6.63
zab	márcz.	5.59	5-58-57	5.56	5.56
				5.57	5.56
" szept.		5.89	5.88-37	5.36	5.36
				5.37	5.36
tengeri	szept.	5.05	5.06-5.07	5.08	5.05
				5.06	5.05
" máj.		4.45	4.44-43-41	4.42	4.42
			40	4.42	4.43
repce	aug.	12.70	12.75	12.80	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárata		Lezároló árfolyamok
		augusztus 29-én	augusztus 30-án	
buza	márcz.	8.36	8.37	8.34
				8.35
buza	szept.	8.33	8.35	8.29
				8.30
rozs	szept.	6.65	6.66	6.62
				6.63
zab	szept.	5.38	5.40	5.35
				5.37
tengeri	szept.	5.05	5.07	5.07
				5.08
" máj.		4.44	4.46	4.42
				4.44
repce	aug.	12.70	12.80	12.70

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.

Budapest, augusztus 30.

Némi szilárdság mutatkozott ma megnyitásakor az értéktőzsdén, de nem tartott sokáig. Még a délelőtti üzlet zárása előtt visszamentek az árfolyamok annak ürügye alatt, hogy az orosz császár békeindítványa nem talál mindentűt a várt helyeslésre. A déli tőzsde megjárta ugyanezt az utat. Először emelkedtek az árak, mert Bécsből a két

kormány megegyezéséről és a királynál volt közös kihallgatásukról kedvezőbb hírek érkeztek. De ez a mozgalom nem tartott sokáig, mert ugyancsak Bécsből — és ezúttal már minden megokolás nélkül — ismét gyengébb áramlatot jelentettek és így az osztrák hitelrészvény, mely az üzlet kiválóbb tárgya volt, a déli 361.70-ről ismét lement 361.20-ra és delután ezen az áron zárult is. A helyi piacon kevés volt az üzlet. Csupán a villamosok buktak megint 252-ről 248-ra. Ércpénz és váltó kissé keresettebb.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 397.25 — 396.50, Jelzálogbank 250.25 — 250. Osztrák hitelrészvény 361.60 — 360.80, Osztr.-magyar államvasut 359.50 — 359.20, Közuti vaspálya 386.25 — 385.50, Rimamurányi 253. — 252.50 forinton kötöttet.

Deléltől 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 361.—, Magyar hitelrészv. 396.75, Aranyjárdék 120.70, Koronajárdék 98.50, Leszámitoló-bank 261.50, Jelzálogbank 249.25, Rimamurányi 252.50, Osztrák-magyar államvasut 359.20, Villamos vasut 252.— forinton.

A déli tőzsdén előfordult kótesek: Koronajárdék 9862.50, Kereskedelmi bank 1443—1445, Közuti vasut 384.75—386, Villamos vasut 251.75—248, Magyar hitelrészvény 396.10—397.50, Rimamurányi 253.25—253.75, Osztrák hitelrészvény 360.70—361.75, Osztrák-magyar államvasut 358.93 — 359.50, Viktória malom 135, Brasche 340, Általános köszénbánya 96.25—97.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.25—1.75 forint, 8 napra 4.—6.— forint, szeptember utoljára 8—9 forint.

Delután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with 3 columns: Item, Aug. 30, Aug. 29. Includes Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

Az utőtőzsdé szilárdult.

Delután 4 órakor zárulnak:

Table with 3 columns: Item, Aug. 30, Aug. 29. Includes Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámitoló bank, Rimamurányi vasmű, Közuti vaspálya, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDÉK

Budapest, augusztus 30. Terményekben ma nem volt üzlet.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Item, Price, and other details. Includes various types of flour (liszt) and other goods.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, aug. 30. A vásári forgalom: Hús- és tejtermékeknél lángha, árak csökkentek. Baromfi- és haltermékeknél lángha, árak szilárdak. Tej- és tejtermékeknél lángha, árak szilárdak.

árak szilárdak. Tojásnál lángha, árak szilárdak. Zöldszőlőnél lángha. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél esendes. Időjárás: derült, hűvös. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabús hátulja I. 52—58 frt. II. 48—52 frt. Birkahús hátulja I. 42—46 frt. II. 40—42 frt. Borjúus hátulja I. 64—68 frt. II. 60—64 frt. Sertésbús hátulja I. 64—66 frt. vidéki 46—52 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60—80 kr (kilonként). Sertésbús hordóval 62.0—64.0 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.60—1.20 frt. Csirke 1 pár 0.55—1.10 frt. Lud bizott kilonként 59—54 kr. — Különlekek. Tojás 1 láda (1440 db) 30.0—30.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00—4.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 0.60—0.0 frt. Lencse m. 100 kiló 7—9 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—60 frt. II. 20—28 frt. Vaj I. rendű kilonként 0.75—0.80 frt. Tea-vaj kilonként 0.80—1.10 frt. Burgonya, ideji, 100 kiló 1.30—1.80 frt. Burgonya sárga 100 kiló — frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.60—0.70 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—0.70 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40—0.50 frt.

Szesz.

Budapest, augusztus 30. Irányzat lángha. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.25—19.50. Finomított szesz nagyban 56.50—56.75. Finomított szesz kicsinyben 57.—57.25, Élesztőszesz nagyban 56.—56.25, Élesztő szesz kicsinyben 56.50—56.75, Nyersszesz adózva nagyban 55.50—55.57, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.—56.25, Nyersszesz adóztalan (exknt.) 15.—15.25, Denaturált szesz nagyban 22.—22.50, Denaturált szesz kicsinyben 22.25—22.50. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, az vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendő.

Bécs, augusztus 30. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.20—19.70 forinton kelt el. Zárójegyzés 19.40—19.80 frt. Lángha.

Prága, augusztus 30. Adózott tripló-szesz nagyban azonnali szállításra 55.25—55.50 forinton kelt. Adóztalan szesz 18.50—18.75 forinton kelt el azonnali szállításra.

Triest, aug. 30. Kiviteli szesz tartályokban szállításra 90% hektoliterenként nagyban, 12.—12.25 forint, augusztus-szeptemberi szállításra.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDÉK.

Bécs, augusztus 30. A mai tőzsdé lánghán indult buza 10 krajczárral alacsonyabb.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza tavaszra 8.32—8.29, buza őszre 8.34—8.28, rozs őszre 6.77—6.79, tengeri július-augusztus 5.29—5.30, tengeri május—június 4.74—4.76, zab őszre 5.70—5.66, repce augusztus-szeptember 12.80—12.96 forinton.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDÉK.

Bécs, augusztus 30. A mai tőzsdé gyenge irányzatot követett és köszénértékek, tekintettel a munkás-srikera, gyengültek. Utóbb az a hír, hogy a kiegyezési kérdésben fontos megállapodások jöttek létre, szilárd irányzatot keltett és főleg a két hitelrészvény vásároltatott emelkedő árakon.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 361.35—360.75, Anglobank 157.50, Union-bank 296.—295.25, Länderbank 226.— Osztrák-magyar államvasut 359.—359.—, Déli vasut 77.—76.50, Dunagőzhajózási 474—473, Alpési bányá, 165.70—165, Fegyvergyár 225—224, Tramway 510.—509.75, Májusi járadék 101.65, osztrák koronajárdék 101.50, Török sorsjegy 60.50—60.25, Német márka 58.83.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 361.37, Osztrák földhitelintézet 448.—, Anglo-bank 157.50, Bankverein 267.50, Unionbank 295.50, Länderbank 226.—, Osztrák-magyar államvasut 358.62, Déli vasut 76.50, Elbevolgyi vasut 265.75, Északnyugoti vasut 249.—, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi 253.—, Alpési bányá 165.—, Májusi járadék 101.65, Magyar koronajárdék 98.50, Török sorsjegy 60.25, Német márka azonnali szállításra 58.86.

Delután 2 óra 30 perczkor jegyezték: 4-2%-os papírjárdék 101.70, 4-2%-os ezüstjárdék 101.50, 4%-os osztrák aranyjárdék 121.50, Osztr. koronajárdék 101.60, 1860 sorsjegy 140.70, 1864 sorsjegy 193.75, Osztrák hitelsorsjegy 203.—, Osztrák hitelintézeti részvény 360.87, Angol-osztrák bank 157.75, Union-bankrészvény 295.57, Bécsi Bankverein 267.75, Osztrák Länderbank 226.75, Osztrák-magyar bank 907.—, Osztrák-magyar államvasut 358.63, Déli vasut részvény 76.50, Elbevolgyi vasut 265.50, Dunagőzhajózási részvény 73.50, Alpési bányarészvény 164.90, Dohányrész-

vény 133.—, 20 frankos 9.53, Császári kir. vert arany 5.68, Londoni váltóár 120.05, Német bankváltó 58.80, Bécsi Tramway 507.50. Az irányzat nyugodt.

Bécs, augusztus 30. A déli tőzsdé zárulata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 360.12, Magyar hitelrészvény 396.50, Anglo-bank 157.—, Bankver. 267.50, Union-bank 295.50, Länderbank 226.—, Osztr.-magyar államvasut 358.75, Déli vasut 76.62, Elbevolgyi vasut 267.50, Északnyugoti vasut 243.50, Török dohányrészvény 134.—, Rimamurányi 253.—, Alpési bányá 164.90, Májusi járadék 101.70, Magyar koronajárdék 98.60, Töröksorsjegy 60.30, Német márka azonnali szállit. 58.83, Német márka utimóra 58.86 forinton.

Frankfurt, augusztus 30. (Zárul.) 4-2%-os ezüst-járdék 86.15, 4%-os osztrák aranyjárdék 102.75, 4% magyar aranyjárdék 102.50, magyar koronajárdék 98.95, osztrák hitelintézeti részvény 306.50, osztrák-magyar bank 771.50 osztrák-magyar államvasut 304.12, déli vasut 63.13, Párisi váltóár 808.00 bécsi váltóár 169.85, londoni váltóár 203.95, villamos részvény 137.—, alpési bányarészvény 140.— 3% magyar arany-kölcsön 89.55, Bécsi Bankverein 227.—, 4.2 százalékos papírjárdék 86.15. Az irányzat szilárd.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. országos meteorológiai intézet távirattal jelentése 1898. augusztus 30-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Station, Wind direction, Wind speed, Barometer, etc. Lists various weather stations and their readings.

Az északi depresszió a norvég parton vesztogel; a déli depresszió körvonalai már alig ismerhetők föl. Ugy a nyugati mint a keleti maximum gyengébb lett. Száraz idő volt a Balkán-félszigeten és jobbra Oroszországban is, egyébként mindenfelé volt csapadék és pedig legnagyobb mértékben az Adria környékén. Hazánk nyugoti felében és részben az Alföldön az idő esős volt és egyúttal érezhetően lehűlt. Erdélybe és az északiak felé megérte az eső mostanáig nem jutott el. Egyes tájakon 20—80 mm-nyi zápor esett, elvéve zivatar is volt. Részben felhős, cnyhe idő várható, helyenkint esővel.

VIZÁLLÁS.

— Augusztus 30-án. —

Table with columns: Station, Water level, etc. Lists water levels at various stations.

Még megjegyzések: Helyenkint jelentékeny csapadék volt. (Maximum Kiz-Kartalán 81 mm.) A Duna Pannóniai tózat árad; az előbbi árhulláma Kapos-tom felől kúpanál. A vizállás 1—4 fok magas. Az apotagi állomás alsó bemerülésként a hajózó mélypót 2.40—3.00 mm. A Tisza általában apad; vizállása nagyon alacsony. A Dráva Kőrösnél még árad, többi állomásán apad. Vizállása közepesen áll. A Sáva egész hosszán apad; vizállása alacsony.

BABEL.

Francia regény.

Irtá: Augustin Filon.

Az utcák szegletén itt is, ott is egy rendőr mozdulatlan silhouette-jét látták. Néhány berkocsi haladt lépésben az utca fa-burkolatán halk recsegéssel. A kocsisok az éjjeli vendéget várva figyeltek egy a távolból hangzó füttyre s szemléltek a késői járó-kelők. Az egyik kocsi szorosan a járda mellett követte Stanleyt és Paulinet.

— Mit akar tőlünk? kérdezte a fiatal leány, szinte ijedten.

— Elhatározta, hogy be kell szállnunk a kocsiába. Igen fureskák ezek a kocsisok. Azt hiszem, hogy hypnotikus erejük van. Gyakran kell e szuggestiónak engednem s habár eszem ágában sincs a kocsikázás, egyszerre csak azon veszem észre magam, hogy beszálok és vitetem magam, nem is tudom hová. Nem is képzeli, hogy milyen kellemes ebben az órában kocszini Londonban... Kiséreljük meg. Csupán tíz perczig!

A kocsi megállt és Pauline ott ült Stanley mellett, még mielőtt ez befejezte a mondatot.

— Haza megyünk? kérdezte a leány.

— Igen... a leghosszabb uton. Hamarosan leszünk otthon.

Stanley igazat mondott: ennek a sétának különös varázsa volt. Egy londoni berkocsi kétségtelenül kevesebbet ér, mint egy veronai erkély, de annak is megvan a maga poézise; akikkel megtörtént az, hogy így egyedül bolyongtak kedvesükkel az órában, azok bizonyára megértik e poézist. S amint a kocsi továbbra az éj csöndjében, valami édes mámor szállja meg az embert, arczát az élénk légáram szinte metszi s a hársorok hosszú, folytonos vonala, mely oly egyforma és mégis oly fantasztikus, mintegy a végtelenségben tűnik el. Tarka képekben röppennek el mellettük az utcák, hol szorosan egymás mellett következnek a boltok, melyeknek nagy kövér betűkkel festett czimtablái egymást szoritják, mintha harezot vívnának. Azután a fák domboru koronáin vagy a galyak képezte fekete hálón keresztül a hold fényében csillogó vitzükör és fehérló gyeplő látszik... Majd újra a házak oszlopsorai tűnnek elő és vesznek el a gyors iramban... S mindez olyan,

mint egy holt világ, mely hirtelen állott meg, hirtelen merevedett meg ép akkor, mikor az élet a legpezsgőbb, a legzajosabb, a legszilajabb volt...

A ló tompa, ideges, ütemszerű dobogása, a hűvös éjszakán párologó lélekzete, üstöke, mely ide-oda röpköd, aszerint, amint fejét hosszú láthatatlan kézben levő gyeplőn felemeli vagy hirtelen lehorgasztja; végül a kocsi bölcsőszerű himbalódzása a két nagy kereken — ime mindez, ami az élet mozgására emlékeztet. Ezen kívül e csendes mindenségben nem létezik semmi, csak két élő lény, két egymás mellett dobogó szív.

Tovarahannak a perczek, talán az órák is. Most úgy látszott, hogy egy ligeten haladtak át.

— Hol vagyunk? kérdezte Pauline. Stanley kinézett a kocsi ablakán.

— Állj! szólta a kocsinak.

Teljes némaság vette őket körül.

Jobbról és balról magas fák, melyeknek árnyéka a gyenge szellőtől imbolygott a fehér uton. Egy hang sem hallatszott, csak egyes vízcseppek gyenge loccsanása, amint lassan hullottak egy vízmedenczébe. Egyszerre csak rettenetes ordítás töltötte be az egész környezetet.

— Az oroszlán, mely nyugtalanodik, szólta Stanley, imé az állatkertnél vagyunk.

A víz, melynek bugyogását hallották, az állatok ivómedenczéit táplálta; a ló figyelmes lett reá, közelebb ment s nagy kortyokban itta a friss vizet.

Ujából teljes csend volt. Stanley a leányhoz fordult:

— Nem álmos... nem fázik?

— Gyöngéden összevonta vállán és keblén a gallért. De amikor ezt a kedves feladatot befejezte, karja ott maradt a derekán, mintegy ölelő védelem gyanánt. Észrevétlenül és szinte akaratlanul magához vontá a leányt. Pauline keze az ő kezében volt s a fiatal ember halkán szólta:

— Melegíteni akartam ezt a kis kezet és úgy érzem, hogy forró.

Oly közel volt a leányhoz, hogy a hold fényében észrevehette homlokán az ezüstszálankokat, mik a hajából hullottak oda. A ló megbottlott, a kocsi egyet zökkent és Stanley ajkai megérintették ezt az arany haját, ezt a sima, meleg homlokot...

Pauline összehorzadt s felrezzent, mintha álmodott volna. E perczen a szellő távoli hangokat hozott közelebb.

— Űt az óra. Hallgassuk csak.

— Ördög vigye az órákat! Össze kellene zuzni mind. Mire is valók az órák? Valahányszor ütnek, vége az ábrándnak. Ugy tesz mint Cendrillon!

— Cendrillon sokkal okosabb volt, mint én. Éjfélkor hagyta ott az ünnepélyt, míg én...

— Abban az időben sokkal előbb feküdtek le az emberek... Egyébként csak négy óra van.

— Csak négy óra!... Mit fog szólni anyám?

— Néhány perc múlva otthon lesz.

Amint a Greek-Streetbe érkezett a kocsi, gyorsan kiszálltak és mikor kinyitá a kapu, Stanley így szólta:

— Tehát holnap... vagyis inkább ma estére — és a világosodó égboltra mutatott — Ebben az órában a reggeli lapok már ki vannak nyomva; mindannyian az ön dicsőségével vannak tele. Aludjék jól s mire felébred, mindenütt ünnepelni fogják.

E szavak után eltávozott.

Mikor Pauline a szobába lépett, anyja felkelt a karosszékéből, hol szundikált.

— Végre, itthon vagy!... Hány óra már?

(Folytatása következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

Tan-és nevelő-intézet nyilvánossági joggal Budapest, Hold-utca 19. Az intézet 21 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelő-intézetében, mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat állít ki, a beltrások szept. 1-én kezdődnek. Azonban már most is lehet előjegyeztetni.

A növendékek lehetnek beutazók, félkiosztások és befutók.

Értesítővel kívánatra készséggel szolgál az igazgató.

Dr. László Mihály, igazgató.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. augusztus 30-án.

Table with multiple columns listing various financial instruments and their prices. Categories include Állampapírok, Záloglevelek, Részvények, and others. Each entry lists the instrument name, its price in 'pénz' and 'ár', and sometimes a percentage or other details.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szerda, 1895. augusztus 31-én.

NÉPSZÍNHÁZ.

A boszorkányvár.

Operette 5 felvonásban. Írta: Ferenc Alajos. Fordította: Reinér Ferencz és Fái I. Béla. Zenejét szerzerlte Müllbacher Karoly.

Személyek:

Graf Kanyarvai Nemeth
Coralie énekesnő F. Hegyi A.
Kakasdi Tollagi
Bonn-villo Lutzky
Capponi Ujvári
Mihály gazda Szerdahelyi
Marecsa leánya Z. Bardy
Andris botjár Vidor
Lamotte Sulyosi
Simon Szabo A.

Kezdete 7 és fél órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

739. szám. 739. szám.

Niobe.

Bobozat 3 felvonásban. Írta: Harry Paulton és E. A. Paulton. Fordította: Szomaházy István.

Személyek:

Niobe Haraszthy
Dunn Péter Hegedüs
Karolin Hunyadi
Griffin Helen Nikó
Griffin Hetty Varsányi
Griffin Kornél Tapolczai
Lord Hamilton Balassa
Eloks Péter Raszalcsky
Sietrice Négrády
Miflon Magda Berzseti
Mary Sz. Kesz
Innings Tapolczai
Solga Vardi

Kezdete 7 és fél órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ

Ó-BUDÁN.

Igazgató Fajér Dezso.

Zárva.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A kés története.

Bobozat 3 felvonásban. Írta: Blum és Toché. Fordította: Fenyei Már.

Személyek:

Mongolin Sziklay K.
Rosalie neje Szilassy
Lucienne Aranyossy
Montepiat Hettyer A.
Fongerolles Farsai
Raboteau Iványi A.
Berzseti Szilágyi V.
François Ferencai
A profét Mátyás J.
Csendőrkapitány László G.
Városi Lunacsos Sarlai
Moineaux Simon M.
Lévalène Gombaszögi
Pelusinné Kovácsi B.
Chamb goebze Bán Ernő

Kezdete 7 és fél órakor.

VÁROSLIGETISZINKÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Vasgyáros.

Színház 5 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZINKÖR

Nézd meg az anyját.

Eredeti vigjáték 3 felvonásban. Írta: Berzsek Árpád.

Kezdete 7 órakor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vig Színház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Kisfaludy Színház
Csütörtök	—	—	A hálókocsik ellenőre	Baba	A gésák	Hármas ikrek	—
Péntek	—	—	A Prony-utcai ur	Két tacsó	Arany-lakodalom	Gr. Szapári Péter	—
Szombat	—	—	A Prony-utcai ur	Eleven ördög	A babona	A kertész-leány	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	—	—	A Prony-utcai ur	A hatyárkendője	A babona	A cigány, mint földesur	—

Alapítási év 1869.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 6390. sz. rendelete szerint állami ellenőrzés alatt álló

Katonai előkészítő-iskola
(Igazgató Füssinger Jenő ny. százados)
Budapest, V., Nagykorona-utca 13.

6 havi tanfolyam az egy éves-önkénti szorgalatra képező vizsgálatra. Prospektus és felvétel-nyilatkozat iránt fordulni.
Eddig 3136 hallgató.

Makulatura-papír
olcsón kapható
Bővebbet a kiadóban.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélénkebb helyen

f. é. november hó 1-ére kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

Putzer-féle pinczehelyiség megnyitása.

Van szerencsém a n. é. közönséget a modern igényeknek megfelelően átalakított villamos ventilációval és világítással berendezett pinczehelyiségem (jelezett Slova, Ment, utóbb Frischauf volt tulajdonos) megtekintésére ezennel felhívni, hol

10-400 személyből

álló társaságnak külön terem állanak rendelkezésre.

Kiváló tisztelettel

Putzer György, vendéglős

Deák-tér, földalatti- és közúti villamosvasutat megállóhely.

386

Meidinger kályhagyár

EHRlich J. és H.

Budapest és Bécs.

Budapest, IX., Lónyay-utca 7. szám.

Meidinger töltő- és szabályozó-kályhák. Kaszárnya-kályhák Siemens-Ehrlich szabadalma szerint. Meidinger caloretörsek cserépburkolattal, új szerkezettel. Központi légfűtők és szellőzők.

Szabóalmakal

kiszáradt és értékesít

Pataky H. és W.

Budapest,

VII. ker. Erzsébet-körut 42.

Központ: Bécs, Linzerstr. 25

Főosztály 1882. óta.

Saját irodák: Prága, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipcse, Borszög, Varsó, New-York, Hannover.

Eddig 30.000 meghívás és több mint 300.000 bejelentés.

Értékesítési szerződés 234 millió márká értékben kötötték. Felvilágosítás és tervezet ingyen. A magyar kereskedelmi muzeum képviselete.

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában

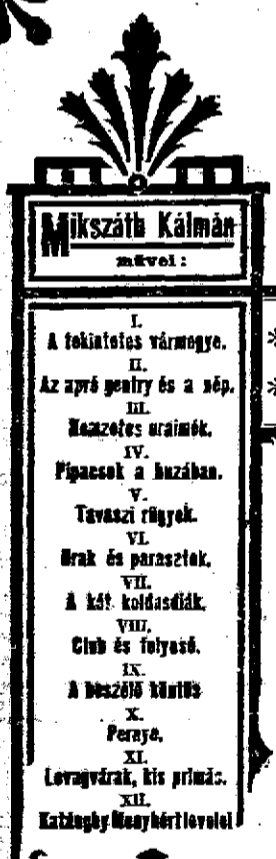
VIII., József-körut 65. szám.

Megrendelhető:

1. Utánvétellel bérmentve.

2. Két forintos havi részletre a megjelent 12 kötet egyszerre szállítva.

3. Egy forintos havi részletre egyelőre 6 kötet szállítva, 10 részlet lefizetése után további 6 kötet.

Mikszáth Kálmán
összegyűjtött munkái.

Olcsó egyöntetű diszkiadás 12 kötetben

A gyűjtemény ára **36 forint** diszkötésben

A kötetek fényesen vannak kiállítva, piros vagy barna kötésben.

Méltóztassák az alábbi rendelőlapon levágni és aláírva lapunk kiadóhivatalához beküldeni.

A Révai Tásvörök Irodalmi Intézet Részvény-társaságnak Budapest. Megrendelem a t. Társaságtól az „Országos Hirlap” kiadóhivatala útján.

MIKSZÁTH KÁLMÁN összegyűjtött munkáit 12 diszkötésű kötetben 36 forintért.

- a) Utánvétellel bérmentve
- b) 2 forintos havi részletfizetés mellett, a 12 kötet egyszerre való szállítással kivéve.
- c) 1 forintos havi részletfizetés mellett, olyképen, hogy 6 kötet azonnal szállíttassék, a további 6 kötet pedig 10 részlet kiűzetése után.

Az első részlet utánvétellel szedendő be, a továbbiak 1999. évtől mindaddig fizetendők a Társaság pénztáránál Budapesten, míg a mű vételára tördesztre nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén sziveskedjék a Társaság az esedékes összeget postai megbízás útján, a postaköltség hozzászámítása mellett beszédni. A részletlek átvételénél az esetben a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a gyűjtemények teljes vételára esedékes válik. A gyűjtemények a befizetett részekkel által még nem fedezett része a részvénytársaság tulajdona marad.

Lakhely: _____ Név: _____
Kötet: _____ Állás: _____

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Csak az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyzeket beküldeni. Minden i könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kasszában, levélbélyegeken vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker. József-körút 65.) a következőkben:

- I. ker., Járnok-utca 22. *Ösv. Balásovits György nagybíró.*
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenbach Vilmos. Szászkereskedő.*
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szabó Már. dohánykereskedő.*
- IV. „ Fő-utca 13. sz. *Dévat József. dohánykereskedő.*
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Memetek A. J. dohánykereskedő és ajándékos.*
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Lóvinszky Gyula. Szászkereskedő.*
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Wall Vilmos. dohánykereskedő.*
- V. „ Váci-körút 6. szám *Morcsó János. dohánykereskedő.*
- V. „ Sipót-körút 22. szám *Wolffk Zsigmond. dohánykereskedő.*
- VI. „ Teréz-körút 54. szám *Brenner Miklós. dohánykereskedő.*
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám *Bokrosy Ilona. dohánykereskedő.*
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám *Hetler Béna. dohánykereskedő.*
- VII. „ Erzsébet-körút 7. szám *Frad J. dohánykereskedő.*
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. *Szerviz V. dohánykereskedő.*

s ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadhatók.

Apró hirdetések 20 kr.-on alól nem közöltenek. — Poste-restante levelek bélyegkötelesek.

KIADÓHIVATALI ÜZENETEK.

Földbirtokos Vámos-Mikola. Kérünk még 30 krajczárt bélyegilleték fejében.

LEVELEZÉS.

Aradi szép kislányt igen kéri a tegnap délután együtt utazó kis, fekete fiatal ember, ki e lapot olvasta, adjon alkalmat a találkozásra és tudassa e laphoz, hogy hol és mikor lenne az lehetséges. Édes sorait „Aradi szép kislány” jelige alatt epedve várja és csókolja kis kacsóit. 6022-1

V-I. Csány. Érthetetlen előttem, hogy a level, melyet 10 nappal ezelőtt írtam, tegnap visszajött azzal a felirással, hogy a „címzett ismeretlen” Kérem, tudassa velem, hogy mi ennek az oka. 6012-1

Zuridu. Levele van a régi címen Andó-tól. 6054-1

Erzsikém. Jól tudod, hogy mennyire kértelek, hogy értesíts jövedelődör és mégsem tetted, ezért számolunk holnap. Pá, csókollak. 6052-1

Intelligens uriember szellemes urnő barátságát keresi. Levelek „Lajos” alatt e laphoz kéretnék. 6014-1

HÁZASSÁG.

Gazdatiszt 34 éves keresztény 1200 frt fizetéssel és szabad lakással, nősülni óhajt és e célból egy csinos és némi vagyonnal rendelkező leány ismeretséget keresi. Levelek „Házasság 1898” alatt kéretnék e laphoz. 5976-2

Nyugdíjképes állami hivatalnok vagyos urnő ismeretséget keresi házassági szándékkal. Leveleket „Állami hivatalnok” jeligére e laphoz küldendők. 5994-2

Férjhez mennő egy csinos, házias nevelésben részesült 24 éves izr. vallása leány, egy komoly gondolkodású, jellemes urhoz. Névvél ellátott leveleket „Jó háziasszony” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja. 6018-2

ÁLLÁST KERES.

Egy 28 éves varrónő, komornai állást keres, csakis uribárhoz. Czim a kiadóhivatalban. 1939-3

Könyvelő, ki jelenleg is egy nagyobb vállalatnál e minőségben alkalmazva van, állását változtatni kívánja. Szíves megkereséseket „Könyvelő” alatt e laphoz kéretnék. 6032-3

Megbízható 30 éves, izr. vallása, nős ember alkalmazást keres mint felügyelő, vagy raktárnok. Szíves megkereséseket e laphoz kéri „Hűség és szorgalmas” jelige alatt. 6058-7

Jrodai alkalmazást keres egy kereskedelmi képzett kisasszony. Levélbeli megkereséseket „L. T. 17” alatt a kiadóhivatal továbbítja. 5954-3

25 koronát adok jutalmul annak, ki nekem egy raktárnoki vagy felügyelői állást szerez, elmegyek vidékre is. Ajánlatokat „Felügyelő” címen továbbítja a kiadóhivatal. 5948-3

Házvezetőnő azonnali belépésre alkalmazást keres, nem annyira fizetést, mint jó bánásmódot igényel. Levélbeli megkeresést „Azonnal” jelige alatt kéri e laphoz. 5996-3

ÁLLÁST KAPHAT.

Könyvkötészetben már alkalmazva volt leányok, ideiglenes munkára felvételnek. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 6062-4

Keresztény gyakorlók, kellő képzettséggel egy gyári irodában felvétetik. Magyarul és németül írt ajánlatok „Gyakorlók” jelige alatt az Országos Hirlap kiadóhivatalához küldendők. 6060-4

Gyógyszerész gyakorlók felvétetik 18-20 éves fiatal ember, vidéken. Írásbeli ajánlatot „Erdélyi gyógytár” alatt a kiadóhivatal továbbítja. 6058-4

Egy jól jövedelmező vállalathoz 4-5000 frttal társ kerestetik. Levelek „Vállalat” jelige alatt e laphoz kéretnék. 5980-4

Kisdedvőnő (bonne) kerestetik egy négy éves leányka mellé. Ajánlatok referenciákkal és bizonyítványokkal e lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jelige alatt. 5908-4

Egy fiatal leányka kerestetik két nagyobb fiu mellé játszani, és aki a házi dolgokban és valamit segít. Kívánatik perfect francia és német nyelv. Bővebbet lehet megtudni az Országos Hirlap kiadóhivatalában. 5946-4

Kifutóleány azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 5946-4

Népbiztosítás. Elsőrangú biztosító intézet ezen ágazat művelésére előnyös feltételek mellett alkalmaz oly egyéneket a társadalom minden rétegéből, úgy helyben mint vidéken, kiknek komoly szándékuk biztos jövedelemre azért tenni. Bővebb felvilágosítással szolgál Breier Imre, Erzsébet-körút 13., I. em. 8. 6898-4

Nevelőnő falura sürgősen kerestetik. Megkívánatik a perfect francia és német nyelv, továbbá bá a zongorajáték. Nagy fizetés előkelő ur-családnál. Csakis keresztények ajánkozhatnak „Szabolcs” jelige alatt. 6014-4

OKTATÁS.

Neuwirth-intézet. Hatóságilag bejegyzett magán tanintézet. Hatóságilag bejegyzett magán tanintézet kiprobált könnyű tanulmány szerint. Fzenkivül praktikus tanfolyam fehér, szines és arany-hímzés tanulására. Tanfolyamok augusztus 20 tól minden nap felvételnek. S. né Neuwirth Regina, Rottenbiller-utca 39. (Lövöldé-térnél.) 1931-5

Czimbalom-tanítónő ajánlkozik, tanít a legkiválóbb tanmód szerint (óránként 50 kr.). Ugyanott egy remekhangú, pedálos Horváth-féle czimbalom is eladó 60 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 5694-5

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Rákos-Palotán a Széchenyi-telep, illetőleg a körvasut közvetlen közelében egy 12000 négyszögöl nagyságu ölenként 3-25 telek jutányos árban eladó. 5256-7

Megbízható és jártas egyén, kik venni vagy eladni szándékoznak házat-és telket (Ujpest környékén), jutányosan közvetít. Az érdeklődők forduljanak hozzá egész bizalommal. Czim a kiadóhivatalban. 5268-7

A Ságymányoson, valamint Angyalföldön Szent László-uton és Petneházy-utczában, néhány telek jutányos árban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 5402-7

Ujpest legszebb helyén villamos vasuti állomás mellett, 14.000 forintért eladó. Szükséges tőke 6000 forint, a többi bankteher. Czim a kiadóhivatalban. 5020-7

ELADÁS.

Régiségek! Antik bútorok, bronzok-ok, másseni és Alt-Wien porcellán, antik ókszerok, nappok képek és bronz-csillárok most olcsón eladhatók: Béthi Zsigmond IV., Granátos-utca 8. Hagyatékok megbocsúttatnak, esetleg megvásárolhatnak. 6895-8

Jókarban levő keményfa-portál, 6 méter hosszú, 2 kirakatablak és ajtóval, olcsón s sür-gősen eladó. Szíves megkeresést e laphoz kerek „Tömeg-gondnok” jeligére. 5872-8

Biliárd asztal, modern legjobb karban, márvány kövel eladó 120 frtért. Czim a kiadóhivatalban. 1937-8

KIADÓ SZOBÁK.

Zeljes ellátást kaphat két fiatal ember a jövő tanévre egy tisztességes izr. családnál, közel az Erzsébet-körút és a Barsay-utczához. Czim a kiadóhivatalban. 5914-10

Előkelő izr. családnál a Váci-köruton 1-2 iskolás fiu teljes ellátást nyerhet, zongora és fürdőszoba használattal. Czim a kiadóhivatalban. 5962-10

Első, emeleti utcai szoba, csinos bútorzattal, külön bejárattal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5970-10

Intelligens családnál lakást és teljes ellátást kaphat olcsó ár mellett 1-2 vidéki fiu a Józsefvárosban. Kiváló bánásmód biztosított. Czim a kiadóhivatalban. 5788-10

A Nádor-utczában egy elegánsan bútorozott utcai szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854-10

25 frtért teljes ellátást külön bejárattal szobával nyer 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 5738-10

Egy tágas, világos, csinosan bútorozott udvari szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 6028-10

LAKÁS KERESTETIK.

November 1-ére egy lakás kerestetik a VI. kerületben. A lakás álljon 2 utcai, esetleg egy udvari-, elő- és fürdőszobával stb. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatot e laphoz kéretnék „November 1.” címen. 5990-11

Lakást keresek a VI. kerületben, mely álljon 2 utcai szobából, előszoba, fürdőszoba, stb. Az ár megemlékezésével ellátott ajánlatot a kiadóba kérek „Terézváros” címen. 5512-11

SZOBA KERESTETIK.

A kerepesi-úthoz közel egy izraelita családnál keresek teljes ellátással egy tisztá, bútorozott szobát. Arral ellátott ajánlatok „A. B.” alatt kéretnék a kiadóhivatalba. 5958-12

Andrássy-uton, vagy annak egyik mellék utczájában keresek egy külön bejárattal szobát elegánsan bútorozva, lehetőleg zongora használattal. Ajánlat „Gargon lakás” alatt e laphoz küldendők. 5986-12

Két csinosan bútorozott egymásba nyíló utcai szobát keresek a Józsefvárosban. Arral ellátott ajánlatok „Orvos” jelige alatt e laphoz kéretnék. 6030-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó lakás a Nagymező-utczában, mely áll 2 utcai, egy udvari szoba, előszoba, stb. Évi bér 500 frt. Czim a kiadóhivatalban. 6002-13

A Barai-utczában 2 utcai szoba, előszoba konyha, speiz stb.-ből álló lakás sürgős elutazás miatt rendkívül olcsó áron kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5236-13

A Futó-utczában egy első emeleti utcai szoba konyhával stb. 2 hónapra 20 frt szeptember 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5904-13

HITEL-PÉNZ.

Pénzkölcsön földbirtokokra, budapesti és vidéki házakra a becsérték kétharmadig. építkezési előlegek, magánkölcsonök második, harmadik fételre gyorsan kaphatók Halmay Ignác bizományos irodája n. ján Budapest, Kerepesi-ut 65, 1925-14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, remnek, egyleti helyiségnek, vivőteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-ső emeleten azonnali kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3682-17

Kerékpáriskolának, könyvnyomdának, vagy más ipari célra is igen alkalmas földszinti utcai helyiség, 12 nyílással az utcára, a vízszínház tözomszédságában, azonnali kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 5848-17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706-17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemetefti-czukorkát. 1537-18

Jgen ügyes női ruhá- varrónő ajánlkozik házakhoz napi 1 frt 50 krért. Czim a kiadóhivatalban. 5508-18

Egy, esetleg két iskolásleányka szigoru felügyelet mellett teljes ellátást kaphat a jövő iskolai tanévre intelligens családnál, külön szobában. Zongorahasználattal, esetleg zongorá- oktatással. Fürdőszoba a lakásban. Ajánlatok a kiadóba intézendők „Iskolásleányka H.” címen alatt. 5700-18